

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
Факультет землепорядкування та інфраструктурного розвитку
КАФЕДРА ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ОС «Бакалавр»

на тему: **«ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ
ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ПОДІЛУ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
ДІЛЯНОК ДЛЯ БУДІВНИЦТВА І ОБСЛУГОВУВАННЯ ЖИТЛОВОГО
БУДИНКУ, ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД НА ТЕРИТОРІЇ
С. МАЛЕХІВ ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»**

Виконав: студент 4 курсу, групи ЗВ-42сп
Спеціальності:
193 «Геодезія та землеустрій»
Агаронян Арсен Юрікович

Керівник: Нестеренко Г.Б.
Рецензент: Філевич І.Ф.

Дубляни 2025

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
Факультет землевпорядкування та інфраструктурного розвитку

УДК 332.334.4:711.58(477.83)

Формування технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд на території с. Малехів Львівської міської ради. – Агаронян Арсен Юрікович. – Кваліфікаційна робота. Кафедра земельного кадастру. – Дубляни, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – 2025.

Кваліфікаційна робота: 80 сторінок текстової частини, 7 таблиць, 6 рисунків, 70 додатків, 32 використаних джерел літератури.

Метою цієї роботи кваліфікаційної є дослідження порядку формування технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд на території с. Малехів Львівської міської ради.

Характеристика об'єкта:

1. Локація: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10;
2. Форма власності: приватна;
3. Цільове призначення: для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна);
4. Землекористувач: гр. Бойко Софія Романівна.

Інформаційна база роботи кваліфікаційної: законодавчі і нормативні документи, стандарти, ресурси електроні. У кваліфікаційній праці, також, обґрунтовані розділи щодо охорони середовища навколишнього та охорони праці та захисту людей у ситуаціях надзвичайних.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ДЕРЖАВНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР ЯК ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ЗЕМЛЕУСТРОЮ.....	7
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ.....	13
3. РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	16
4. ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ПОДІЛУ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ БУДІВНИЦТВА І ОБСЛУГОВУВАННЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ, ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД НА ТЕРИТОРІЇ С. МАЛЕХІВ ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.....	21
4.1. Формування технічної документації із землеустрою.....	21
4.1.1. Формування пояснюючої записки технічної документації із землеустрою....	21
4.1.2. Розробка технічної документації із землеустрою.....	25
4.1.2.1. Підготовчий етап.....	26
4.1.2.2. Виконання польових робіт.....	29
4.1.2.3. Встановлення меж земельної ділянки.....	35
4.1.2.4. Математична обробка результатів вимірювання.....	41
4.1.3. Погодження технічної документації.....	38
4.2. Виникнення права на земельну ділянку.....	40
4.2.1. Державна реєстрація земельної ділянки в Державному земельному кадаст- рі.....	41
4.2.2. Реєстрація речового права на земельну ділянку.....	44
4.2.3. Матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування.....	45
5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	47
5.1. Загальні відомості.....	47
5.2. Охорона та раціональне використання ґрунтів.....	48
5.3. Охорона та раціональне використання водних ресурсів.....	53
5.4. Охорона атмосферного повітря.....	52
5.6. Охорона рослинного і тваринного світу.....	53
6. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.....	56
6.1. Аналіз стану охорони праці та цивільної оборони.....	56
6.2. Проект заходів з покращення умов і безпеки праці при виконанні топографо-геодезичних та землевпорядних робіт.....	58
6.3. Захист населення у надзвичайних ситуаціях.....	63
ВИСНОВОК.....	67
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК.....	70
ДОДАТКИ.....	74

ВСТУП

Актуальність теми. Формування різноманітних із землеустрою документацій є тим заходом, що забезпечує використання раціонального та захист земель. Документація технічна із землеустрою з поділу чи об'єднання ділянок земель розробляється для юридичного оформлення змін у конфігурації ділянок земель. Поділ ділянки земель власником виникає коли при бажанні розділити одну велику земельну ділянку на декілька менших для продажу частин ділянки, передачі у спадок, дарування або для будівництва кількох об'єктів на раніше єдиній ділянці.

Технічна документація із землеустрою – це документ, який розробляється підприємствами із землеупорядкування які мають дозвіл (ліцензію) на виконання робіт із землеустрою. У проект входять такі частини: атрибутивна (текстова) та просторова (графічна).

Замовниками документації технічної із землеустрою можуть бути як власники та користувачі земель, так і органи влади державної та місцевого самоврядування. Проекти розробляється особами юридичними чи фізичними які працевлаштували щонайменше двох сертифікованих інженерів землеупорядників, зареєстрованих державою у реєстрі. Сертифіковані інженери-землеупорядники зобов'язані притримуватися державних стандартів та норм землеустрою. Замовники мають надавати свої документи та дотримуватися угоди.

Виготовлення із землеустрою документації технічної з поділу та об'єднання ділянок земель для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських – це складний комплекс робіт який виконується поетапно. Підставою для технічної документації є заява власника земельної ділянки виготовити документацію технічну із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок для внесення відомостей до системи автоматизованої ведення Державного земельного кадастру. Погоджують та затверджують робочі проекти відповідно до норм Земельного кодексу України.

Мета і задача дослідження. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування і розробка рекомендацій практичних по формуванню документації технічної із землеустрою з поділу та об'єднання ділянок земель для будівництва і обслуговування житлового будинку, будівель і споруд господарських на території с. Малехів Львівської міської ради для організації збалансованого використання та охорони земель в умовах сьогодення.

Предметом дослідження є формування документації технічної із землеустрою з поділу та об'єднання ділянок земель для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна) на території с. Малехів Львівської міської ради.

Об'єктом дослідження є ділянка земель гр. Бойко Софії Романівні, яка розташована за адресою: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10; загальна площа 0.0894 га; цільове призначення: для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), щодо поділу земельної ділянки.

Вихідними для дослідження матеріалами є державні акти законодавчі, технічно- нормативні та матеріали довідкові, дані статистики про існуюче використання земельних ділянок, наукові праці іноземних та вітчизняних вчених, відомості з мережі Інтернет.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є особисто виконаною працею науковою. Наукові засади, підсумки та рекомендації, котрі пропонуються на захист, здобуті автором особисто.

Структура і обсяг кваліфікаційної роботи. Структура роботи: вступ, шість розділів, висновки, використані джерела, додатків. Дана праця займає 80 сторінок тексту, укладено 7 таблиць та 6 рисунків. Опис використаних джерел літератури містить 32 джерел та 7 додатків.

1. ДЕРЖАВНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР ЯК ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

В Україні Конституція є ключовим документом, що визначає статус землі. Згідно зі статтею 14, земля визнана національним надбанням, що перебуває під пильною охороною держави, а власність на неї гарантується. Це право може бути набуте та реалізоване мешканцями, особами юридичними та державою лише відповідно до закону. Важливо, що землі, надра, повітря, води та всі інші ресурси природи в наших кордонах, а також всі ресурси шельфу континенту та суто морської економічної зони є об'єктами власності нашого народу. Іменем народу ці права здійснюють органи державної влади та місцевого самоврядування [9, с. 7].

Земельний кодекс України (ЗКУ) уточнює поняття «земельна ділянка» як частину земельної поверхні з визначеними межами та встановленими правами. Для процесу землепорядного необхідно враховувати норми безоплатної приватизації за цільовим призначенням. Стаття 121 ЗКУ встановлює розміри безоплатної приватизації земельних ресурсів держави чи комунальної власності.

Варто зазначити, що право приватизації безоплатної можна використати одноразово для кожного призначення цільового [10].

Крім безоплатної приватизації, отримати ділянку земель у власність чи використання можливо шляхом викупу на земельному аукціоні. На таких аукціонах продаються ділянки земель власності державної чи комунальної певного цільового призначення та кадастровим номером, а також речовим правом уже зареєстрованим.

Сучасне розуміння земельної приватизації полягає у забезпеченні юридичних дій щодо передачі земельних ділянок власності державної або комунальної у приватне довічне користування громадян. Основними засобами здійснення цього процесу є формування документації із землеустрою.

Закон України «Про землеустрій» характеризує землеустрій як поєднання дій економіко-соціальних та екологічних, скерованих на регулювання відносин земельних та оптимальне впорядкування території одиниць адмініс-

тративно-територіальних та господарчих суб'єктів, котрі формуються під впливом відносин суспільно-виробничих та розвитку продуктивних сил.

Сьогодні землеустрій є самостійною наукою, сформованих синергією різних галузей. На ранніх етапах свого розвитку він вивчав відносно прості операції, такі як вирахунок площ та ділення ділянок земель простими засобами. Пройшовши тернистий шлях, землеустрій перетворився на науку, що вивчає оптимальну синергію об'єктивних природних законів та суспільства щодо споживання ресурсів земель [11, с. 215].

У 60-х роках ХХ ст. наука землеустрою значно розширилася та розвинулася. До її сфери досліджень почали включати нові керунки, пов'язані із застосуванням комп'ютерного – моделювання, новітніх геодезичних засобів та техніки обчислювальної. У ХХІ столітті ученими було здійснено тлумачення у землеустрою як науки, розмежувавши нові пріоритети у дослідженні ресурсів земель та ведення кадастру земель.

Діяльність у галузі землеустрою охоплює наукові пошуки, технічні аспекти, виробництво та менеджмент державної структури, органів самоврядування місцевого, осіб юридичних, громадян. Згідно зі статтею 25 Закону «Про землеустрій», документація із землеустрою складається у вигляді схем, проєктів, робочих проєктів або документацій технічних [20]:

- схеми землеустрою (ст. 45 ЗУ «Про землеустрій») розробляються для визначення перспектив використання та охорони земель, а також їх перерозподілу з урахуванням потреб усіх видів діяльності. Такі схеми створюються окремо для території певного району, населеного пункту;
- проєкти землеустрою щодо відведення ділянок земель розробляються для зміни існуючого цільового призначення чи утворення нових ділянок земель;
- робочі проєкти є частиною землевпорядної документації і розробляються для реалізації заходів з рекультивації пошкоджених земель, консервації угідь малопродуктивних чи zdegradovanih, а також поліпшення сільськогосподарських та лісogосподарських угідь [29, с. 135];

➤ документація технічна щодо межування ділянки земель на місцевості (в натурі), врегульована статтею 55, створюється для встановлення кутових точок на місцевості меж ділянки. Також за допомогою цього виду документації можливе вилучення земель власності державної чи комунальної та передача їх у власність або користування фізичним чи юридичним особам.

Сучасний землеустрій має на меті забезпечити науково-обґрунтоване управління ресурсами територій. Поняття «управління земельними ресурсами» трактується як сукупність заходів, спрямованих на оптимізацію розподілу земель між різними галузями економіки країни та їх дбайливе використання, що забезпечує стабільність соціального та економічного розвитку держави [32, с. 179].

Інформаційне забезпечення адміністрування земель передбачає надання редактованої інформації про ділянки земель, що консолідується в системі Державного земельного кадастру (ДЗК), та інших довідкових послуг перспективним користувачам згідно до їх потреб для вирішення різних аспектів управління ресурсами земель [27, с. 237].

Вагому долю у розвиток теорії та практики ведення ДЗК та застосування його даних зробили видатні вчені-землевпорядники, такі як Гнаткович Д.І., Возняк Р.П., Магазінщиков Т.П., Лихогруд М.Г., Ковалишин О.Ф., Микуча О.Я., Ступень М.Г., Таратула Р.Б., Третяк А.М. та інші.

Основне призначення Державного кадастру земель полягає у забезпеченні органів влади державної та самоврядування місцевого, а також зацікавлених підприємств, установ, організацій та громадян достовірними відомостями про землю. Це необхідно для регулювання земельних відносин, організації раціонального використання й охорони земель, землевпорядкування, розрахунку плати за землю тощо. При державній реєстрації відомості про земельну ділянку вносяться до ДЗК на підставі рішення про надання дозволу на розробку проєкту без його затвердження, а отже, без вилучення земельної ділянки у власника та без її передачі зацікавленій особі [9, с. 186].

Державний земельний кадастр, відповідно до Закону України «Про державний земельний кадастр» ведеться, рис. 1.1.

Рисунок 1.1 – Порядок ведення Державного кадастру земель [20].

Згідно закону, Державний кадастр земель ідентифікує геопросторову інформацію, сервіси та метадані, інформування громадськості, та інші дії, із котрими та доступ до яких здійснюється у Інтернет- мережі відповідно до Закону «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» [3].

Реалізується Державний земельний кадастр на цифрових та паперових носіях. Якщо, між даними на носіях електронних та паперових різняться, то перевага надається друкованим паперовим даним.

Цінним є те, що усі користувачі відомостей кадастру земель можуть вільно користуватись відомостями публічної кадастрової карти, яка є доступною онлайн для усіх зацікавлених осіб на офіційному веб-сайт Держгеокадастру чи за скеруванням: <http://map.land.gov.ua/kadastrova-karta>.

Наразі, функціонування системи кадастру реалізується за постановою Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 р. № 564 [3]. Ця Постанова спрямована на створення умов для поновлення роботи Державного земельного кадастру (ДЗК) в умовах війни. Вона також передбачає розроблення механізму захисту інформації від втручання несанкціонованого, а також юридичного захисту держави, громадян та юридичних осіб під час коригування та використання кадастрової інформації, зокрема шляхом доступу до ДЗК.

Детальна інформація щодо ключових змін у роботі Автоматизованої системи Державного кадастру земель (АС ДЗК) в стані війни викладена у додатку А.

Основним об'єктом та джерелом інформації у кадастровій системі є окрема земельна ділянка. Вона розглядається не лише як фізичний об'єкт, а і як об'єкт правочинів. Систематизація, визначення та аналіз інформації про земельні ділянки в системі ДЗК ведеться на рівні базовому. Перелік даних земельного кадастру регламентується законом [4], рис. 1.2.

Державний земельний кадастр (ДЗК) відіграє ключову роль у загальнодержавній кадастровій системі, будучи основою для ведення кадастрів інших природних ресурсів.

Основні завдання ведення ДЗК включають:

- гарантування повноти відомостей про усі ділянки земель;
- дотримання єдиної системи координат просторових та системи ідентифікації ділянок земель;
- ведення системи земельно-кадастрової інформації єдиної для усіх учасників і гарантування її достовірності.

Згідно з частиною 8 ст. 118 ЗКУ, органи влади виконавчої та самоврядування місцевого мають повноваження надавати ділянки земель з власності державної чи комунальної за процедурою, визначеною статтею 122 цього ж Кодексу.

Стаття 122 ЗКУ встановлює, що органи, уповноважені здійснювати вилучення земельних ділянок, зобов'язані розглядати клопотання протягом місячного строку. Рішення про надання або відмову у наданні ділянки земель має бути обґрунтоване, зокрема у разі відмови — вказуючи на невідповідність локації ділянки земель актам законодавства у галузі документації містобудівної [10].

Кадастрове зонування	• Кадастровим зонуванням є встановлення меж кадастрових зон і кварталів
Кадастрові зйомки - це комплекс робіт, виконуваних для визначення та відновлення меж земельних ділянок	• а) геодезичне встановлення меж земельної ділянки; • б) погодження меж земельної ділянки з суміжними власниками та землекористувачами; • в) відновлення меж земельної ділянки на місцевості; • г) встановлення меж частин земельної ділянки, які містять обтяження та обмеження щодо використання землі; • г) виготовлення кадастрового плану.
Бонітування ґрунтів	• 1. Бонітування ґрунтів - це порівняльна оцінка якості ґрунтів за їх основними природними властивостями, які мають сталий характер та суттєво впливають на врожайність сільськогосподарських культур, вирощуваних у конкретних природно-кліматичних умовах. • 2. Бонітування ґрунтів проводиться за 100-бальною шкалою. Вищим балом оцінюються ґрунти з кращими властивостями, які мають найбільшу природну продуктивність.
Грошова оцінка земельних ділянок	• 1. Грошова оцінка земельних ділянок визначається на рентній основі. • 2. Залежно від призначення та порядку проведення грошова оцінка земельних ділянок може бути нормативною і експертною. • 3. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується для визначення розміру земельного податку, втрат лісгосподарського виробництва, економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель тощо. • 4. Експертна грошова оцінка використовується при здійсненні цивільно-правових угод щодо земельних ділянок. • 5. Грошова оцінка земельних ділянок проводиться за методикою, яка затверджується Кабінетом Міністрів України.
Державна реєстрація земельних ділянок	• Державна реєстрація земельних ділянок здійснюється у Державному земельному кадастрі в порядку, встановленому Законом.
Облік кількості та якості земель	• 1. Облік кількості земель - відображення у відомостях і документах даних, які характеризують кожну земельну ділянку, а також землі за площею та складом земельних угідь, розподіл земель за власниками, землекористувачами. • 2. Облік якості земель - відображення у відомостях і документах даних, які характеризують земельні угіддя за природними і набутими властивостями, що впливають на їх продуктивність та економічну цінність, а також за ступенем техногенного забруднення ґрунтів.

Рисунок 1.2 – Склад відомостей Державного земельного кадастру [20].

Важливо, що Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» прямо забороняє передання ділянок земель із земель власності державної або комунальної у власність чи користування для містобудівних потреб не має зонінгу чи детального плану території.

Використання земель забудови житлової та громадської регулюється статтею 39 ЗКУ і реалізується згідно Генплану населеного пункту, зонінгу, плану земельно-господарського устрою та іншої містобудівної документації, з обов'язковим додержанням держстандартів, норм та правил.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ

Малехів – це село в Україні, що входить до складу Львівської міської громади Львівського району Львівської області. Воно розташоване всього за 5 кілометрів від центру Львова по автодорозі М 06, що свідчить про його близькість до обласного центру та зручне транспортне сполучення, рис. 2.1.

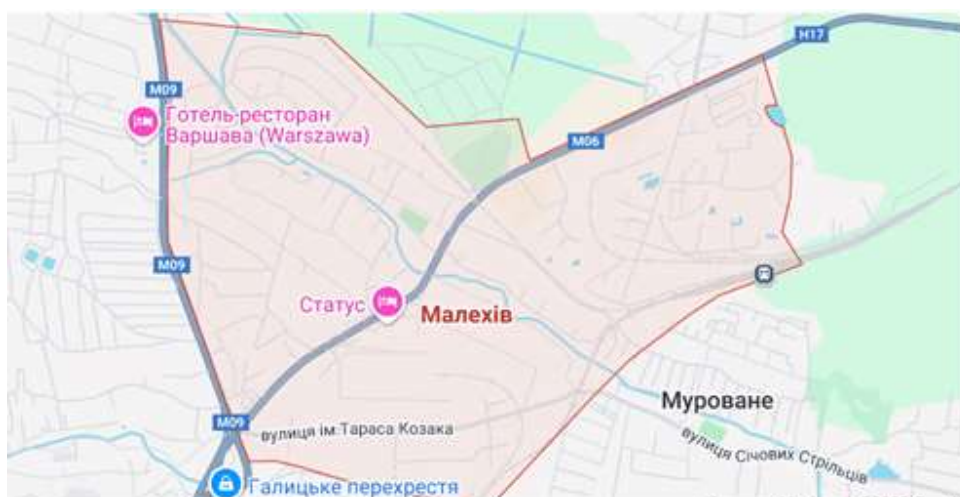

Рисунок 2.1 – Карта села Малехів Львівської області
(<https://www.google.com>)

Незважаючи на те, що Малехів адміністративно підпорядкований Шевченківській районній адміністрації міста Львова, саме село не входить безпосередньо до складу Шевченківського району. Це є особливістю його адміністративного статусу в структурі Львівської міської громади, рис. 2.2.

Населення села Малехів становить близько 3000 осіб.

Львівська міська територіальна громада охоплює площу в 315,6 км². До її складу входить 20 населених пунктів, які представлені різними типами:

- 3 міста: Львів (як адміністративний центр), Винники, Дубляни;
- 2 селища міського типу: Брюховичі та Рудне;
- 15 сіл: Великі Грибовичі, Воля-Гомулецька, Гряда, Завадів, Зарудці, Зашків, Збиранка, Лисиничі, Малехів, Малі Грибовичі, Малі Підліски, Підбірці, Підрясне, Рясне-Руське, Ситихів.

Ці населені пункти, зображені на рисунку 2.2.

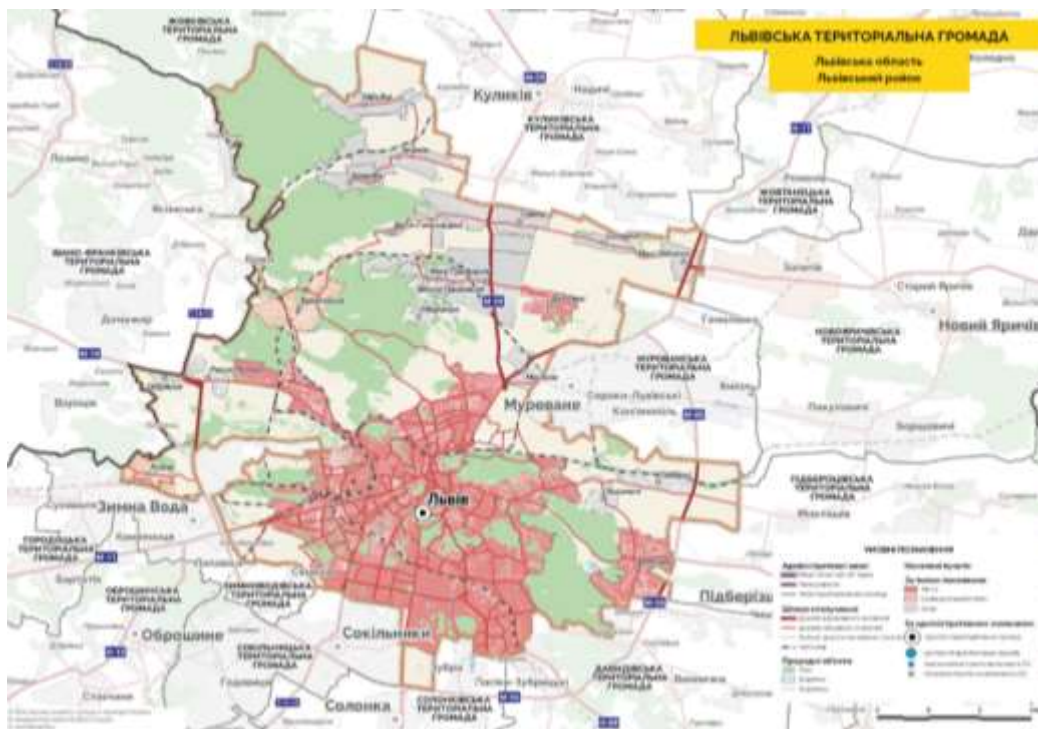

Рисунок 2.2 – Схема громади територіальної Львова
(<https://decentralization.gov.ua/newgromada/4215/composition>).

Основні дані про земельну ділянку (предмет землеустрою).

Локація– Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10, рис. 2.3.

Землекористувач – гр. Бойко Софія Романівна.

Площа – 0,0894 га.

Форма власності – приватна;

Категорія земель: землі забудови житлової та громадської.

Цільове призначення (згідно класифікацією видів призначення цільового земель): (02.01) цільове призначення -- для будівництва та обслуговування будинку житлового, споруд і будівель господарських (ділянка присадибна).

Підстава проведення робіт із землеустрою: землевласник виявив бажання розділити (об'єднати) дану ділянку, в зв'язку з цим представив нотаріальну заяву про поділ земельної ділянки №8298 від 07.06.2024 р. на 2 ділянки, а саме: ділянка №1 -0,0255 га; ділянка №2 - 0,0639 га

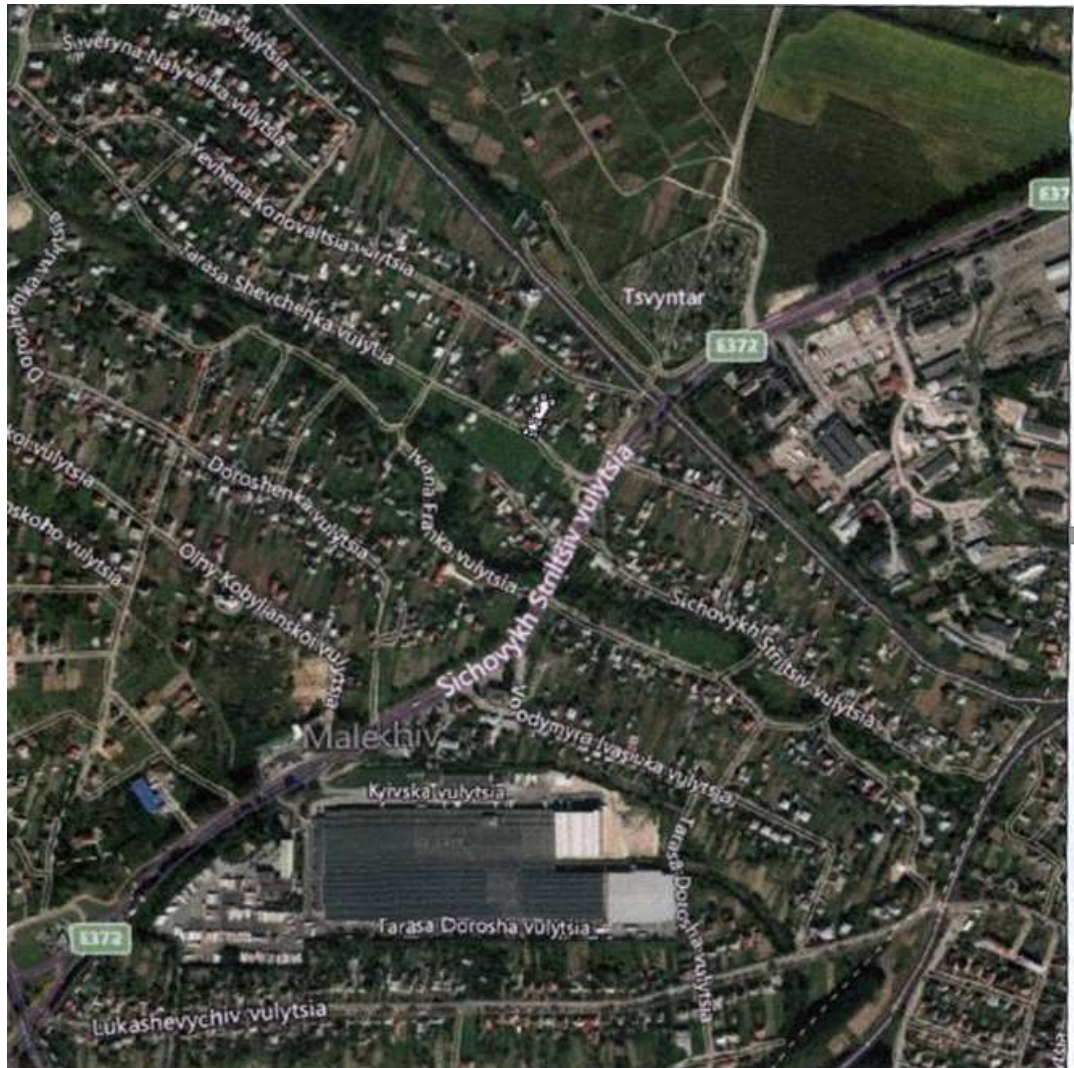

Рисунок 2.3 – Викопіювання з карти села Малехів
(<https://www.google.com>)

Ділянка земель межує з:

- з північного-сходу – ділянка земель гр. Асаулюк О. Я. (кад. номер 4622785700:01:004:0275)
- з південного-сходу – ділянка земель гр. Уханич Т. С. (кад. номер 4622785700:01:004:0060)
- з південного-заходу - землі загального користування (кад. номер не визначено).

2. РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Регулювання містобудівної діяльності теоретично охоплює класифікацію правового регулювання містобудування. Виділяють шість основних видів такого регулювання: планування територіальне, зонування містобудівне, територій планування, будівельна реконструкція, зведення об'єктів капітальних та архітектурно-будівельне проєктування [11, с. 342].

У широкому сенсі, правове регулювання містобудівної діяльності є ключовою функцією державного управління у цій сфері. Його головна мета полягає у притриманні чинного законодавства [9, с. 226].

Згідно з частиною 3 статті 143 Конституції [9, с. 156], органам місцевого самоврядування надано певні повноваження у галузі містобудування. Вони реалізують державне регулювання відповідно до законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про архітектурну діяльність» та «Про основи містобудування».

Закон «Про регулювання містобудівної діяльності», що набрав чинності 17 лютого 2011 року, є відносно найновішим актом законодавчим у містобудуванні. Його основна мета – з урахуванням усіх інтересів в забезпечення територіального розвитку. Цей закон значно скоротив та спростив частину процедур дозвільних для будівництва. При його ухваленні передбачалося, що головні містобудівні документи, такі як Генеральні плани населених пунктів, отримають безстроковий статус.

Для чіткого розуміння цього Закону необхідно визначити його предмет правового регулювання. Поняття «містобудівна діяльність» розкривається у Законі України «Про основи містобудування» – це цілеспрямовану діяльність органів державних та самоврядування місцевого, установ, підприємств, організацій, громадян та їх об'єднань щодо:

- створення та підтримання справдешнього середовища проживання;
- прогнозування розвитку територій та пунктів населених;
- планувально-просторової організації та іншого територій використання;

- проектування, будівництва об'єктів містобудування та інших споруд;
- реконструкції населених пунктів історичних зі збереженням первинного характеру середовища;
- реставрації та реабілітації об'єктів спадщини культурної;
- побудови інфраструктури інженерної та транспортної.

Однак, регулювання це вплив на процес, де ціллю є попередження відхилення від сподіваного перебігу подій. Таким чином, обґрунтовуючи назву Закону, доходимо висновку, що він охоплює широкий спектр регулювання діяльності владних органів, юридичних та фізичних осіб у сферах, починаючи від планування розвитку територій до зведення та створення інфраструктури.

Закон України «Про основи містобудування» став фундаментом для наступного прийняття низки законів у цій галузі. Ключові засади та терміни, в ньому визначені, є основою для Закону «Про регулювання містобудівної діяльності». Однак останній є ширший у правовому регулюванні, а це вказує на його прогресивність щодо актів попередніх.

Однією з особливостей Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» є його інтеграційний характер: він охоплює положення багатьох документів законодавчих та нормативних, таких як Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основи містобудування», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про землеустрій», і своєю ухвалою вніс до них зміни.

Закон містить з п'ять частин, кожна з яких розкриває статті за певною тематикою.

Перший розділ обґрунтовує базові містобудівні терміни. Відповідно зі статтею 1, Генеральний план пункту населеного є головною містобудівною документацією, призначеною для ґрунтового вирішення питань планування та забудови, а також використання земельних ресурсів усього населеного пункту. Зміст детального плану, який розкривається даною статтею, означає містобудівну документацію, що створюється з метою розуміння організації

планування та перспективи розвитку територій кварталу, мікрорайону чи іншої частини пункту населеного. Розробляється план детальний для деталізації положень Генерального плану.

Основна частина складових містобудування сконцентрована у містобудівній документації, яка також визначається у статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» як затверджені текстові та графічні відомості щодо регулювання та планування даної території.

У планувальній документації часто використовується термін «червоні лінії». Вони означають визначені межі запроєктованих та існуючих вулиць, що розмежовують територію забудови від земельних ділянок іншого функціонального призначення.

Стаття 4 Закону обґрунтовує поняття містобудівних об'єктів та суб'єктів. Об'єкти містобудування класифікуються за рівнями адміністративними: державного чи місцевого значення, в межах та за межами населеного пункту. Суб'єктами містобудування, згідно зі статтею 4, є чітко визначені органи влади виконавчої, органи самоврядування місцевого, громадяни і юридичні особи.

Розділ 2 присвячений плануванню територій та їх фінансуванню. Відповідно до ст. 10 ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності», опрацювання нормативної бази на рівні держави у галузі планування спонсорується за кошти бюджету держави України. Різновиди діяльності містобудівної на рівні місцевому здійснюються за грошові надходження певних бюджетів на місцях. Виняток становлять випадки, коли до фінансових інвестицій проєктів залучаються кошти, що закону не суперечать. Так, до фінансування плану детального територій певної частини сільської територіальної громади чи міської залучатимуться кошти вітчизняних інвесторів. Містобудівні суб'єкти (громадяни та особи юридичні), зацікавлені у розробці проєктної документації для майбутнього будівництва, фінансують проєкти особисто.

Замовником проєктних робіт планувальних на рівні держави є Верховна Рада України, що стверджує та затверджує цей вид робіт.

На рівні місцевого, розроблення містобудівних документів здійснюється за погодженням адміністрацій державних на рівні області та району, територіальних селищних та сільських громад. У березні 2018 року були внесені коригування до частини, яка стосується погодження документів планувальних: тепер погоджується тими органами, що скеровували на розробку, за умови отримання від експертизи державної оцінки екологічної цієї документації доброго висновку.

На рівні місцевого, планування території регламентує стаття 16, де першочерговим є Генеральний план пункту населеного, який є основним містобудівним регламентом і розробляється погоджуючи як державні чи суспільні, так і приватні інтереси. Один раз на п'ять років можна корегувати Генеральний план, і їх внесення та затвердження здійснюється замовником цієї документації містобудівної.

Особливістю Генерального плану є можливість вільного доступу всіх зацікавлених мешканців населеного пункту чи України загалом.

Ключові принципи розроблення зонінгу трактує Стаття 18 Закону. Він деталізує Генеральний план та регламентує засади, окреслює обмеження чи обтяження за зонами у містобудівному використанні територій. Розробляючи зонінг, треба за мати мету **створення синергії житлових та промислових зон для комфортного проживання мешканців, визначення охоронних зон та збереження історико-культурних ареалів. Цимесом зонування є встановлення пріоритетних та дозволених видів використання земель пункту населеного в межах зон.**

Згідно до статті 24 Закону «Про регулювання містобудівної діяльності», у разі відсутності Генерального плану, зонінгу або плану території детального, виділення ділянок земель із земель власності державної чи комунальної у власність чи використання громадянам та юридичним особам забороняється для містобудівних потреб.

Таким чином, діяльність містобудівна є процесом створення нових та трансформації існуючих населених одиниць з урахуванням приватних, державних та інтересів місцевої громади. Ширше містобудування можна охарак-

теризувати як створення найбільш комфортного простору для мешкання людей, спрямовану на створення комфортних умов проживання мешканців та сповільнення деградації навколишнього середовища. Містобудівна діяльність на рівнях місцевому та регіональному має забезпечити грамотне розселення та забудову, а також збереження історико-культурного середовища проживання.

Регулювання діяльності містобудівної – це реалізація державою за допомогою законодавства впливу на взаємовідносини людей з метою впорядкування та захисту об'єктів містобудівної діяльності.

На рівні місцевому юридичне регулювання діяльності містобудівної належить до багатьох галузей права, зокрема до цивільного, фінансового та земельного. Земельне право безпосередньо врегульовує відносини містобудівні, пов'язані з використанням цінних властивостей ділянок земель.

Закон «Про регулювання містобудівної діяльності» є ефективним інструментом для врегулювання питань, що існують у діяльності містобудівній. Відповідно до цього Закону, хід регулювання покладено на виконавчу владу та самоврядування місцеве. Його зміст детально роз'яснює всі поняття, що стосуються містобудівних документів та концепцій.

4. ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ПОДІЛУ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ БУДІВНИЦТВА І ОБСЛУГОВУВАННЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ, ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД НА ТЕРИТОРІЇ С. МАЛЕХІВ ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

4.1 Формування технічної документації із землеустрою

Одним з основних завдань земельної реформи в незалежній Україні є приватизація земель, що передбачає передачу частини земельного фонду у власність фізичних та юридичних осіб. Цей процес являє собою сукупність юридичних дій, спрямованих на вилучення земель власності державної або комунальної для їх подальшого особистого користування. Саме для реалізації цих цілей розробляються проекти землеустрою.

Стаття 1 Закону «Про землеустрій» [19] гласить: проект землеустрою – це комплекс економічних, проектних та технічних документів, що обґрунтовують заплановані заходи з використання земель та їх охорони. Стаття 123 Земельного кодексу України конкретизує, що надання ділянок земель власності державної або комунальної у власність чи користування реалізується виконавчою владою або місцевим самоврядуванням. Таке рішення ухвалюється згідно проектів землеустрою для надання ділянок земель у випадках зміни їх цільового призначення або формування нової ділянки (за винятком поділу та об'єднання). При цьому, якщо земельна ділянка вже зареєстрована в Державному кадастрі земель а власність на неї внесена до Державного реєстру речових прав на майно нерухоме, і при цьому не змінюються її межі та цільове призначення, то формування документації по землеустрою не вимагається.

4.1.1 Формування пояснюючої записки технічної документації із землеустрою

Проекти землеустрою по наданню ділянки земель є фундаментом ефективного функціонування відносин щодо земель та відіграють ключову роль у зміні прав власності на ділянки земель. Їхня розробка – це не просто форма-

льна процедура, а складний комплекс робіт, який забезпечує впорядкування землекористування та відповідність законодавчим нормам.

Статті 50 Закону «Про землеустрій» [19] гласить: обов'язковість складання такого проєкту виникає у двох основних випадках:

- при зміні цільового призначення земельних ділянок: Наприклад, якщо сільськогосподарські угіддя переводяться під забудову житлову або землі лісового фонду – під промисловість. Цей процес вимагає обґрунтування доцільності такої зміни та врахування потенційного впливу на навколишнє середовище, інфраструктуру тощо;

- при формуванні нових земельних ділянок: Це може відбуватися шляхом поділу існуючої ділянки на декілька менших – як у нашому випадку, або ж шляхом об'єднання кількох ділянок в одну. Особливо важливою є розробка таких проєктів у випадках, коли йдеться про безоплатне одержання ділянок земель у приватну власність чи користування із земель державної або комунальної власності. У цьому разі проєкт є гарантом прозорості та законності передачі, адже він містить усі необхідні відомості щодо розміру, меж, цільового призначення та функціонального використання ділянки, що передається. Він забезпечує належне оформлення права на землю та її подальшу реєстрацію в державному земельному кадастрі.

Пояснювальна записка є невід'ємною та однією з найважливіших складових технічної документації із землеустрою. Вона слугує для детального опису та обґрунтування усіх рішень, які приймаються в рамках розробки землевпорядної документації. Фактично, це текстова частина, яка пояснює і доповнює графічні матеріали (плани, схеми).

Загальна роль та призначення пояснювальної записки:

- обґрунтування: вона надає вичерпне обґрунтування прийнятих землевпорядних рішень, їхньої доцільності та відповідності чинному законодавству;

- деталізація: пояснює всі деталі, які неможливо відобразити на графічних матеріалах (наприклад, історію землекористування, правові підстави, розрахунки);

- прозорість: забезпечує прозорість процесу відведення, зміни цільового призначення чи інших землепорядних дій, роблячи його зрозумілим для всіх зацікавлених сторін та контролюючих органів;
- юридична значущість: є важливим юридичним документом, що в подальшому використовується для державної реєстрації земельних ділянок, вирішення спірних питань тощо.

Основні вимоги до змісту пояснювальної записки, згідно із Законом України «Про землеустрій»: хоча детальний зміст може відрізнитися залежно від конкретного виду технічної документації (відведення, встановлення меж, поділ/об'єднання, інвентаризація тощо), типова пояснювальна записка зазвичай включає такі розділи та інформацію:

Вступна частина:

- підстави для складання: зазначається, на підставі яких документів (рішення органів влади, заяви власника/користувача, договору тощо) розробляється документація;
- мета та завдання робіт: чітко формулюється, для чого розробляється ця документація (наприклад, для відведення земельної ділянки у власність для будівництва житлового будинку);
- виконавець робіт: відомості про розробника документації (сертифікований інженер-землепорядник, юридична особа).

Загальні відомості про об'єкт землеустрою:

- місце розташування: точна адреса, адміністративно-територіальна приналежність;
- характеристика земельної ділянки: загальна площа, існуюче цільове призначення, категорія земель, наявність існуючих будівель та споруд, обтяжень, обмежень у використанні;
- кадастровий номер (якщо є);
- відомості про існуючі правові титули: інформація про попередніх власників/користувачів (якщо актуально).

Аналіз існуючої ситуації:

- опис земельної ділянки: рельєф, ґрунтовий покрив, наявність водних об'єктів, рослинності;
- аналіз містобудівної документації: відповідність проєкту генеральному плану населеного пункту, детальному плану території (ДПТ), зонінгу (за наявності);
- відомості з Державного земельного кадастру: інформація про ділянку, її межі, обмеження, зареєстровані права;
- аналіз правового режиму земель: визначення, до якої категорії земель належить ділянка, чи є якісь особливості її використання (наприклад, природоохоронні зони, землі водного фонду).

Опис виконаних робіт:

- топографо-геодезичні роботи: опис проведених зйомок, використаного обладнання, методів визначення меж;
- камеральні роботи: опис обробки отриманих даних, формування кадастрового плану, розрахунки площ;
- перелік використаних нормативно-правових актів: Закони України, постанови Кабінету Міністрів, відомчі накази, які регулюють питання, пов'язані з розробкою даної документації;
- перелік використаних документів: Витяги з ДЗК, містобудівна документація, правовстановлюючі документи тощо.

Обґрунтування проєктних рішень:

- пропонуване цільове призначення (у разі зміни): детальне обґрунтування, чому пропонується саме таке цільове призначення, його відповідність законодавству та потребам замовника;
- встановлення (відновлення) меж: опис процесу встановлення меж на місцевості, наявність межевих знаків, погодження меж із суміжними землекористувачами/землевласниками;
- формування нової ділянки (поділ/об'єднання): детальне обґрунтування конфігурації, площі новостворених/об'єднаних ділянок;
- вирішення питань щодо обтяжень та обмежень: опис існуючих обмежень та пропозиції щодо їх врахування.

Висновки: узагальнення результатів проведених робіт та прийнятих рішень; підтвердження відповідності розробленої документації чинному законодавству та нормативним вимогам.

Додатки: копії заяв, рішень органів влади, акти прийомки-передачі межових знаків, викопіювання з містобудівної документації, матеріали топографо-геодезичних робіт, розрахунки тощо.

4.1.2. Розробка технічної документації із землеустрою

Технічна документацій землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок гр. Бойко Софії Романівні, площею 0.0894 га ,за адресою: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10, цільове призначення якої для будови та обслуговування будинку житлового, споруд і будівель господарських (ділянка присадибна) розробляється на підставі:

- заява-договір;
- нотаріальна заява на поділ;
- завдання технічне щодо виконання робіт.

Збираються та вивчаються ключові відомості по об'єкту землеустрою, де землевласник виявив бажання розділити (об'єднати) дану ділянку, в зв'язку з цим представив нотаріальну заяву про поділ земельної ділянки №8298 від 07.06.2024 р. на 2 ділянки, а саме: ділянка №1 -0,0255 га; ділянка №2 - 0,0639 га

Використані норми та засади у царині землеустрою: стандарти держави, правила і норми у галузі землеустрою декретують низку характерних об'єкту показників, вимірів, що супроводжують напрацювання документації по землеустрою опираючись на екологічні, соціальні, ділові, природно- кліматичні та низку інших умов (ст.24 Закону «Про землеустрій»).

Технічна документація має відповідати ст.56 Закону «Про землеустрій» та взаємопов'язаному суміжному законодавству.

Згідно ст. 125 Земельного кодексу та у відповідності до п. 1 ст. 3 Закону «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» №1952-4 від 01.07.2004 р. утверджує власність на ділянку земельну,

постійне користування ділянкою земель належить безпечній реєстрації державою. Державна реєстрація реалізується шляхом виготовлення обмінного XML файла.

Готувати проект землеустрою у відповідності з законодавством, а саме ст. 26 ЗУ «Про землеустрій» може організація землевпорядна, у якій працює два і більше інженерів-землевпорядників сертифікованих. Праця над проектом відбувається за взаємною згодою замовника та виконавця та має термін дії. Землевпорядна справа розділена на етапи, які ми обґрунтуємо ходу кваліфікаційної роботи.

4.1.2.1. Підготовчий етап

На цій стадії розробки документації технічної укладається угода між замовником робіт та їх виконавцем (підприємством із землевпорядкування). Угода зазначає предмет, ціну, часові терміни, взаємовідповідальність, упорядкованість вирішення спорів, секретність договору, термін дії угоди та інші вимоги, реквізити сторін. Угода скріплюється печаткою виконавця.

Тоді прописується завдання для роботи над документацію технічною по землеустрою де прописується виконавець на кожен елемент робіт, її мета, час на виконання та замовник. Прописується мета (заява, рішення) для виконання угоди. На стадії підготовки проекту ідентифікується об'єкт (локація, вид власності, цільове призначення ділянки земель), фактичні дані (обмеження, площа тощо), прописується наслідок проведеної роботи. Завдання на виготовлення документації технічної візується керівником підприємства та підписується замовником. Це є доповненням до угоди щодо виконання робіт [19].

Відомості про існуючі на території проведення землеустрою споруди, будівлі та їх речові права (щодо формування ділянок земель, фіксація відомостей про ділянку земель до Державного кадастру земельного).

На земельній ділянці є об'єкти нерухомого майна внесені до Державного реєстру речових прав – Витяг з Державного реєстру речових прав №373526697 від 09.04.2024 р. Використовуються розробником відомості Державного земельного кадастру, а також Державного реєстру земель у разі

внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, сформовані до 2013 року.

Інформація про існуючі на території предмета землеустрою обмеження щодо використанні земель (при утворенні ділянок земель, внесення до Державного кадастру земель даних про утворену ділянку земель, обмеження у вжитку земель) з обов'язковим занотовуванням причини виникнення цих обмежень.

На ділянці земель – об'єкта документації із землеустрою, фіксуються обмеження з плану обмежень, які є частиною документації. Про існування зон та смуг охорони інформується землекористувача та виноситься межі в натурі, що посвідчується актом виносу меж зон охоронних.

На ділянці земель не має зон охорони санітарної, зон санітарно-захисні та зони особливого порядку використання даної території. Не має земель природно-заповідних, історико-культурних, природоохоронних, лісгосподарських та фонду вод.

Відомості Державного кадастру земель використовуються при формуванні різноманітної документації. Фотокопія земельної ділянки з Публічної кадастрової карти обов'язково завжди додається.

Якщо проводились ґрунтові, геоботанічні та інших дослідження земель при реалізації землеустрою у нашому випадку – відсутні.

Значну увагу приділяють опису технічного та програмного забезпеченню виконавця землеустрою.

Вказується підприємство яке займається виготовленням технічної документації із землеустрою, кваліфікаційні сертифікати інженерів-землевпорядників, використану комп'ютерну техніку, забезпечення програмами для опрацювання картографічних, геодезичних та робіт землевпорядних МФУ (формат А4), «Digitals».

Підписується із землеустрою документація, виготовлена виконавцями:

- у формі паперовій – ручним механічним підписом інженера-землевпорядника сертифікованого, який посвідчує якість робіт із землеустрою, механічним підписом виконавця та особистою печаткою підприємства;

- в електронній формі – із використанням персонального електронною підпису інженера-землевпорядника сертифікованого, відповідально за добротність проведених робіт із землеустрою, опираючись на законодавством з вживання цифрового електронного підпису.

Дублікати документів архівуються на електронних інформаційних носіях у виді, що дає проконтролювати їх неподільність на цих носіях.

Підприємство виконує роботи із землеустрою дотримуючись вимог законодавства, яке регулює відносини щодо земель, а також стандартів держави, правил і норм неухильно притримуючись прописаної угоди щодо складеної із землеустрою документації.

Відповідно до ст. 50 Закону «Про землеустрій», у якому перерахований список відомостей, які є в складі технічної документації із землеустрою визначено, що документація землевпорядна має мати довідку з статистичної звітності державної про наявність земельних ресурсів та їх належність у власників земель та користувачів, угіддями. Вказана довідка містить інформацію щодо категорії земель та дані щодо ресурсів за чий рахунок надається місцевим відділом Держгеокадастру.

Згідно довідки із статистичної звітності держави про фактичний розподіл земель за власниками чи користувачами в розрізі угідь, локація: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10; загальна площа 0.0894 га; цільове призначення: для будівництва і обслуговування будинку житлового, споруд та будівель господарських (ділянка присадибна). Власником земель є гр. Бойко Софія Романівна. Категорія земель визначаються статтею 20 кодексу Земельного. Відповідно до порядку земельна ділянка відноситься до – земельних ділянок забудови житлової та громадської.

Призначення цільове ділянки земель (за класифікацією видів призначення земельних ділянок цільового) [28, с. 125]:

✓ на час формування документації технічної – (02.01) – цільове призначення: для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна), угіддя - землі забудовані.

4.1.2.2. Виконання польових робіт

Досліджуючи Закон «Про землеустрій» важко не спинитись на ст. 50, яка гласить, що матеріали робіт в натурі (геодезичних) є незамінними у складі проектів надання ділянок земель.

Відповідно до «Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500» роботи з геодезії можуть робити тільки інженерами-геодезистами сертифіковані. Досліджуючи землеустрою проект щодо відведення ділянки земель, спостерігати за ситуацією, що виконавець, а саме, організація землевпорядна, не має у штаті інженера-геодезиста сертифікованого, тоді геодезичні роботи вона проводить за укладаючи угоду з підрядником, який має працевлаштованого інженера-геодезиста сертифікованого та прилади для виконання робіт які пройшли сертифікацію [7].

На пропонованій до поділу ділянці земельній проведено необхідні роботи польові (геодезичні) дотримуючись вимог прописаної угоди між структурою-розробником документації та особисто інженером-геодезистом сертифікованим. Вінцем праці інженера-геодезиста є звіт технічний робіт проведених та план топографічний ділянки земель викреслений на планшеті та повірений Львівською Геодезичною службою. Проведені польові роботи поділяють на стадії (етапи): **підготовчий** – дослідження попередніх років збираються та обробляються, **польовий** – проводяться вимірювання польові комплексні, викреслюється абрис ділянки земельної та **кінцевий** етап – камеральна обробка результатів вимірювань в натурі, технічний звіт складається, вичитується, перевіряється та підшивається.

Маючи за ціль визначення реальної площі при розробці документації технічної по землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель, яка знаходиться у користуванні замовника проведено топографо-геодезичних робіт комплексі, додатки Б-Ж. Спочатку проводяться вишукування топографо-геодезичні для встановлення на місцевості геодезичних координат, зйомка кадастрова ділянки земель.

Прив'язка кутів повороту геодезично меж землекористування проводилась полярним методом з точок основи знімальної з незалежним контролем

визначення. Стартовими пунктами прийнято: точки, які вираховувались за поміччю GPS системи супутникової по 1-розряду програмі полігонометрії наведені в координатній системі держави року 1963).

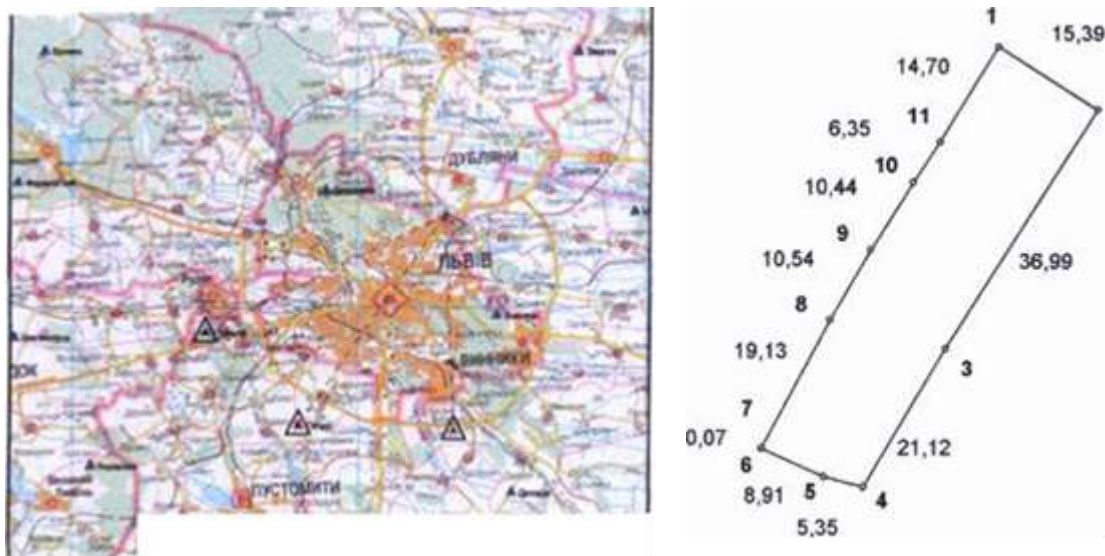
Встановлення та обчислення координат кутів повороту границь, промірів сторін, кутів дирекційних, периметру границь, вирахунок площі землекористування і викреслення планів виконувалось в програмі Digital XE. Згідно вимог Наказу Мінагрополітики від 02.12.2016 року №509 «Про Затвердження Порядку використання Державної геодезичної референтної системи координат УСК-2000 при здійсненні робіт із землеустрою» координати ділянки земель було обчислено з координатної системи СК-63 (яка була основною при реалізації землевпорядних робіт) в координатну систему УСК-2000 за поміччю програмного забезпечення Digital XE.

В результаті робіт польових та камеральних складається план землекористування кадастровий (у відповідному масштабі), із зазначенням землекористувань суміжних, промірів ліній та кутів дирекційних, габаритів землекористування, план ділянки земель, де викреслено суміжну територію.

Виконувався даний вид робіт на програмному забезпеченні Digital, GPS система - GPS Stonex S700A, використана стрічка металева 50-ти метрова.

Законність та достовірність використання пунктів підтверджене із Банку геодезичних даних випискою висот пунктів ДГМ та координат геодезичних.

Робота з даними геодезичними та картографічними в комп'ютерному вигляді проводилась через геопортал Державної мережі геодезичної (<https://dgm.gki.com.ua/>), рис. 4.1.

А 1-клас   А 3-клас, А 2-клас   А 4-клас, М 1:500000

Рисунок 4.1 – Викопіювання із схеми ДГМ web-порталу НДІГК

Юридичні особи та громадяни можуть користуватися відомостями Державного картографо-геодезичного фонду України дотримуючись встановлених правил Положень фонду та Закону Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність та.

Камеральне оброблення матеріалів з натури обчислювалось системою автоматизованого обчислення результатів топографо-геодезичних робіт «Digitals». Площа ділянки земель реального користування ділянки земель за підсумками обчислення: 0,0894 га, розраховані також кутів координати, границь ділянки земель та проміри ліній, що наведенні у таблицях 4.1, 4.2.

Розрахунок координатних точок GPS та оцінки їх точності сформовані у відомість і наведені у таблиці 4.3.

Таблиця 4.1 – Каталог координат кутів зовнішніх границь земельної ділянки

Ск-63						
№	Назва	X	Y	Відстань(м)	Дирек.кути	Внутр.кути
1	1	5 519 183	1 341 418	15	122°54'09"	087°55'31"
2	2	5 519 175	1 341 431	17	212°02'10"	090°51'59"
3	3	5 519 161	1 341 422	15	302°53'11"	089°08'59"
4	4	5 519 169	1 341 410	2	032°41'03"	090°12'09"
5	5	5 519 171	1 341 411	15	030°49'41"	181°51'22"
				64		540°00'00"

УСК - 2000					
l«	X	Y	Довжина	Кут	Внутрішній
Н 1	5 532 338,65	5 289 899,14	15,40	125°25'01"	087°55'18"
I 2	5 532 329,69	5 289 911,67	16,77	214°42'53"	090°52'08"
HI	5 532 315,91	5 289 902,12	15,12	305°33'49"	089°09'03"
	5 532 324,70	5 289 889,82	2,09	035°21'55"	090°11'54"
5	5 532 326,40	5 289 891,03	14,69	033°30'18"	181°51'37"
			64,07		540°00'00"

Таблиця 4.2 – Каталог координат кутів зовнішніх границь земельної ділянки

Ск-63						
№	Назва	X	Y	Відстань(м)	Дирек.кути	Внутр.кути
1	1	5 519 169	1 341 410	15	122°53'11"	089°51'56"
2	2	5 519 161	1 341 422	20	212°01'57"	090°51'15"
3	3	5 519 144	1 341 412	21	210°10'38"	181°51'13"
4	4	5 519 125	1 341 401	5	284°35'43"	105°34'56"
5	5	5 519 127	1 341 396	9	294°01'49"	170°33'53"
6	6	5 519 130	1 341 388	0	014°58'54"	099°02'56"
7	7	5 519 131	1 341 388	19	027°42'37"	167°16'17"
8	8	5 519 147	1 341 397	11	029°40'29"	178°02'08"
9	9	5 519 157	1 341 402	10	031°53'33"	177°46'56"
10	10	5 519 165	1 341 407	4	032°45'08"	179°08'25"
				114		1440°00'00"

УСК - 2000					
№	X	Y	Довжина	Кут	Внутрішній
1	5 532 324,70	5 289 869,82	15,12	125°33'49"	089°51'38"
2	5 532 315,91	5 289 922,12	20,23	214°42'35"	090°51'15"
3	5 532 299,28	5 289 850,60	21,13	212°51'10"	181°51'24"
4	5 532 281,53	5 289 879,14	5,35	287°16'22"	105°34'48"
5	5 532 283,12	5 289 874,03	8,91	296°42'21"	170°34'01"
6	5 532 287,12	5 289 866,07	0,07	017°26'50"	099°15'31"
7	6 632 287,10	5 280 866,00	19,14	030°23'18"	167°03'32"
8	5 532 303,71	5 289 875,77	10,55	032°21'13"	178°02'04"
9	5 532 312,62	5 289 881,42	10,45	034°34'09"	177°47'04"
10	5 532 321,22	5 289 807,35	4,27	035°25'26"	179°08'43"
			115,22		1440°00'00"

Таблиця 4.3 – Відомість вирахунку координат вимірних точок GPS та оцінки їх точності

Вихідний пункт	Назва точки	dN(М)	cIE(м)	Довжина вектора(м)	Обрах. точність	X	Y
Пасіки	1	13592.700	-559.510	13604.209	0.016	5519183.432	1341418.405
Пасіки	2	13584.340	-546.580	13595.328	0.017	5519175.070	1341431.331
Пасіки	3	13552.980	-566.200	13564.799	0.022	5519143.711	1341411.710
Пасіки	4	13534.720	-576.820	13547.008	0.027	5519125.456	1341401.095
Пасіки	5	13536.070	-581.990	13548.575	0.027	5519126.803	1341395.922
Пасіки	6	13539.700	-590.130	13552.552	0.027	5519130.431	1341387.785
Пасіки	7	13539.770	-590.110	13552.622	0.027	5519130.502	1341387.804
Пасіки	8	13556.710	-581.210	13569.159	0.023	5519147.439	1341396.700
Пасіки	9	13565.870	-575.990	13578.089	0.021	5519156.600	1341401.920
Пасіки	10	13574.730	-570.470	13586.714	0.019	5519165.466	1341407.437
Пасіки	¹¹	13580.080	-567.040	13591.911	0.022	5519170.811	1341410.874

Вирахунок площі земельної ділянки наведений у таблиці 4.4.

Відомість оброблення векторів наведена у таблиці 4.5.

Таблиця 4.4 – Відомість розрахунку площі ділянки земель

№	Координата	Координата	X(к-1) -	Y(к+1) -	X *(Y(к+1) -	Y *(X(к+1) -
1	1224216,136	1341418,405	-8,362	-12,926	-	-11216940,70261
2	1224207,774	1341431,331	-39,72	6,695	8196071,04693	-53281652,46732
3	1224176,416	1341411,71	-49,614	30,236	37014198,114176	-66552800,57994
4	1224158,16	1341401,095	-16,908	15,788	19327009,03008	-22680409,71426
5	1224159,508	1341395,922	4,976	13,31	16293563,05148	6674786,107872
6	1224163,136	1341387,785	3,698	8,118	9937756,338048	4960452,02893
Г	1224163,206	1341387,804	17,008	-8,915	-10913414,98149	22814323,770432
8	1224180,144	1341396,7	26,098	-14,116	-	35007771,0766
9	1224189,304	1341401,92	18,026	-10,737	-	24180111,00992
10	1224198,17	1341407,437	14,212	-8,954	-10961470,41418	19064082,494644
11	1224203,516	1341410,874	17,966	-10,968	-	24099787,762284
1	1224216,136	1341418,405	12,62	-7,531	-9219571,720216	16928700,2711
					2*8=-	2*Б=-

Таблиця 4.5 – Відомість оброблення векторів

№ з/п	Назва (база-	Відстань(м)	СКВ (м)	Тип рішення	Висота прибору	Кілк. супутн.	X	Y
1	Пасіки-1	13604.209	0.016	Фікс.	2.000	17	5519183.432	1341418.405
2	Пасіки-2	13595.328	0.017	Фікс.	2.000	15	5519175.070	1341431.331
3	Пасіки-3	13564.799	0.022	Фікс.	2.000	12	5519143.711	1341411.710
4	Пасіки-4	13547.008	0.027	Фікс.	2.000	9	5519125.456	1341401.095
5	Пасіки-5	13548.575	0.027	Фікс.	2.000	9	5519126.803	1341395.922
6	Пасіки-6	13552.552	0.027	Фікс.	2.000	8	5519130.431	1341387.785
7	Пасіки-7	13552.622	0.027	Фікс.	2.000	8	5519130.502	1341387.804
8	Пасіки-8	13569.159	0.023	Фікс.	2.000	12	5519147.439	1341396.700
9	Пасіки-9	13578.089	0.021	Фікс.	2.000	13	5519156.600	1341401.920
10	Пасіки-10	13586.714	0.019	Фікс.	2.000	14	5519165.466	1341407.437
11	Пасіки-11	13591.911	0.022	Фікс,		8	5519170.811	1341410.874

Відомості прив'язки точок поворотних границь ділянки земель до пунктів геодезичних ДГМ України наведені у таблиці 4.6.

Таблиця 4.6 – Схема прив'язки точок поворотних границь ділянки земель до пунктів геодезичних ДГМ України

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах, точність (м)	X	Y
Підколія	1	7484.36	15009.15	16771.71	0.023	5519183.432	1341418.405
Підколія	2	7476.00	15022.С8	16779.55	0.025	5519175.070	1341431.331
Підколія	3	7444.64	15002.46	16748.02	0.022	5519143.711	1341411.710
Підколія	4	7426.38	14991.64	16730.40	0.023	5519125.456	1341401.095
Підколія	5	7427.73	14986.67	16726.37	0.025	5519126.803	1341395.922
Підколія	6	7431.36	14978.53	16720.69	0.025	5519130.431	1341387.785
Підколія	7	7431.43	14978.55	16720.74	0.022	5519130.502	1341387.804
Підколія	8	7448.37	14987*5	16736.24	0.024	5519147.439	1341396.700
Підколія	У	7457.33	14992.67	1С744.99	0.027	5519156.600	1341401.920
Підколія	10	7466.39	14998/8	16753.88	0.026	5519165.466	1341407.437
Підколія	11	7471.74	15001.62	16759.34	0.023	5519170.811	1341410.874
Пасіки	1	13592.70	-559.51	13604.21	0.022	5519183.432	1341418.405
Пасіки	2	13584.34	-546.53	13595.33	0.023	5519175.070	1341431.331
Пасіки	3	13552.98	-566.20	13564.80	0.021	5519143.711	1341411.710
Пасіки	4	13534.72	-576.82	13547.01	0.022	5519125.456	1341401.095
Пасіки	5	13536.07	-581.99	13548.58	0.025	5519126.803	1341395.922
Пасіки	6	13539.70	-590.13	13552.55	0.026	5519130.431	1341387.785
Пасіки	7	13539.77	-590.11	13552.62	0.024	5519130.502	1341387.804
Пасіки	8	13556.71	-581.21	13569.16	0.023	5519147.439	1341396.700
Пасіки	9	13565.87	-575.99	13578.09	0.025	5519156.600	1341401.920
Пасіки	10	13574.73	-570.47	13586.71	0.026	5519165.466	1341407.437
Пасіки	11	13580.08	-567. С4	13591.91	0.022	5519170.811	1341410.874
Голда	1	13291.50	9162.25	16143.44	0.025	5519183.432	1341418.405
Голда	2	13283.14	9175.17	16143.90	0.023	5519175.070	1341431.331
Голда	3	13251.78	9155.55	16106.95	0.023	5519143.711	1341411.710

Схема прив'язки до геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі наведена у таблиці 4.7.

Схема прив'язки до геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах, точність (м)	X	Y
Голда	4	13233.53	9144.94	16085.90	0.023	5519125.456	1341401.095
Голда	5	13234.87	9139.76	16084.06	0.024	5519126.803	1341395.922
Голда	6	13238.50	9131.63	16082.43	0.025	5519130.431	1341387.785
Голда	7	13238.57	9131.64	16082.50	0.025	5519130.502	1341387.804
Голда	8	13255.51	9140.54	16101.49	0.024	5519147.439	1341396.700
Голда	9	13264.67	9145.76	16111.99	0.023	5519156.600	1341401.920
Голда	10	13273.54	9151.28	16122.43	0.025	5519165.466	1341407.437
Голда		13278.88	9154.71	16128.78	0.023	5519170.811	1341410.874

Встановлення координат кутів повороту границі, промірів сторін, кутів дирекційних, периметру границі, розрахунок площі землекористування і ге-

нерації планів проводилось в середовищі Digital XE. Дотримуючись вимог Наказу Мінагрополітики від 02.12.2016 року №509 «Про Затвердження Порядку використання Державної геодезичної референтної системи координат УСК-200 при здійсненні робіт із землеустрою» координати земельної ділянки було перераховано з координатної системи СК-63(яка застосовувалася у роботах із землеустрою) в координатній системі УСК-2000 за поміччю програми Digital XE.

Законність використання пунктів завірене виписаними із Банку геодезичних даних висотами пунктів ДГМ та координатами.

Користування відомостями геодезичними і картографічними в електронному вигляді реалізувалося у геопорталі Державної геодезичної мережі (<https://dgm.gki.com.ua/>).

Юридичні особи та громадяни можуть використовувати відомості Державного картографо-геодезичного фонду України з керуючись положеннями Закону «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» та Положення фонду картографо-геодезичного.

В результаті робіт польових та камеральних сформовано кадастровий план землекористування (у належному масштабі), із зазначенням суміжних землекористувань, довжин ліній та дирекційних кутів, площі землекористування, план ділянки земель, де відображено прилеглу територію, додаток Д.

4.1.2.2. Встановлення меж земельної ділянки

Акти погодження меж земельної ділянки є ключовою складовою технічної документації із землеустрою, що підтверджує відсутність претензій до запроєктованих меж з боку власників чи користувачів суміжних ділянок. Ця процедура життєво важлива для запобігання майбутнім земельним спорам.

Згідно з пунктом 3.12 Наказу Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 р. №376, закріплення межовими знаками на місцевості обов'язково відбувається в присутності власника (користувача) ділянки та суміжних землевласників (землекористувачів). Щоб забезпечити їхню участь, виконавець робіт повинен завчасно, попередньо за п'ять робочих днів до запланованої дати, повідомити всіх зацікавлених осіб про час та місце

проведення робіт.

Якщо місце проживання або місцезнаходження суміжних землевласників (землекористувачів) невідоме, повідомлення здійснюється шляхом розміщення оголошення у місцевій пресі. У такому разі закріплення межовими знаками може бути проведено за відсутності суміжних землевласників (користувачів), якщо їх належним чином повідомили про дату та час робіт [19]. Наприклад, для земельної ділянки в Малехові, оголошення про час закріплення поворотних точок меж розмістили на офіційному сайті Малехівської територіальної громади, наголошуючи на необхідності присутності всіх власників (користувачів) суміжних ділянок.

Вирішення земельних спорів може відбуватися кількома способами, включаючи судовий порядок та залучення органів самоврядування місцевого. Згідно до частини 3 статті 158 кодексу Земельного, органи місцевого самоврядування уповноважені вирішувати земельні спори в межах населених пунктів, зокрема щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності (користуванні) громадян, та дотримання правил добросусідства.

Геодезична прив'язка кутів повороту границь землекористування виконувалася з точок знімальної бази полярним методом з незалежним контролем визначення. Як вихідні пункти використовували точки, визначені за поміччю супутникової GPS системи за програмою першого розряду полігонометрії, у координатній системі 1963 року (СК-63).

В результаті робіт польових та камеральних було складено план кадастровий землекористування (у належному масштабі), що міститься у додатках. Цей план включає інформацію про суміжні землекористування, довжини ліній, дирекційні кути та загальну площу землекористування. Додатково, розроблено план земельної ділянки, який відображає прилеглу територію.

Границі ділянки земель з номером кадастровим 4622785700:01:004:0274, розташованої в с. Малехів Львівської міської ради, вулиця Шевченка 10 Львівського району Львівської області площею 0,0894 га, наданої землекористувачу земельної ділянки Бойко Софія Романівні для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд госпо-

дарських (ділянка присадибна) закріпленні в натурі (на місцевості) межовими знаками встановленого зразка у кількості 2 шт. Схема прив'язки межових знаків до об'єктів і контурів місцевості/абрис(кроки) додається.

Точки повороту меж будуть закріплені на місцевості (в натурі) з знаками межовими в кількості 2 шт. Знаками межовими служитимуть стовпи металеві, які придбав землекористувач.

4.1.2.2. Математична обробка результатів вимірювання

Обчислення проведеного вимірювання земельних ділянок проводиться у програмному середовищі автоматизованої підрахунку результатів топографо-геодезичних робіт «DIGITALS XE». Обробка відомостей в межах не поділеної земельної ділянки проходить за алгоритмом: порівнюємо нанесені на топографічному зніманні угіддя ділянки земель в М 1:500. Потім викреслюємо угіддя ділянки земель за координатами визначеними шляхом робіт в натурі. Викреслення угідь реалізується у певному шарі програмного середовища, аби уникнути ефекту оверлейного, що спонукатиме до хибних обчислень контурів площ. Розрахувавши площі угідь на території ділянок земель запроєктованих, також потрібно присвоїти їм належний код до Класифікатора видів земельних угідь (КВЗУ) погодженим додатком 4 Постанови про «Порядок ведення Державного земельного кадастру».

Коли виділяться угіддя та присвоїться їм код КВЗУ, тоді вважатиметься що угіддя є впорядкуванням на території ділянок земельних запроєктованих до відведення.

Перевіркою обрахування площ угідь є підсумок сума площ контурів внутрішніх, що складає $0,0255 + 0,0639 = 0,0894$ га. Порівнявши площі з загальною $0,0894$ га, можна дійти висновку, ідентичність результатів, що підтверджує правильність обчислення площі внутрішніх угідь.

Паралельною метою розроблення документації технічної є визначення меж охоронних зон та їх встановлення. Кодекс Земельний передбачає варіант встановлення на ділянку земель або її частину обмежень (обтяжень), у межах передбачених законом чи угодою. Ст. 110-115 гл. 18 Кодексу присвячені порядку застосування обмежень. Встановлені обмеження, обтяження діють на

протязі встановленим законом чи угодою. Обов'язкова державна реєстрація є умовою встановлення обмежень.

При поділі земельної ділянки яка знаходиться в с. Малехів, Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10 Львівської області, площею 0.0639 га, наданої гр. Бойко Софії Романівні для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна) встановлено, що через частину земельної ділянки, встановлюються наступні обмеження у використанні, передбачених ст. 99, 111, 112 Земельного кодексу України: охоронна зона навколо об'єкта енергетичної системи (01.05) - охоронна зона ЛЕП низької напруги площею 0.0073 га. А на земельній ділянці, яка знаходиться в с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10 Львівської області, площею 0.0255 га, наданої гр. Бойко Софії Романівні для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) – охоронні зони відсутні.

Про існування охоронних зон та смуг охорони інформовано землекористувача та винесено в натуру їх межі, що посвідчено актом виносу меж охоронних зон.

4.1.3. Погодження технічної документації

Технічна документація розроблена за заявою землевласника, який виявив бажання розділити(об'єднати) дану ділянку, в зв'язку з цим представив нотаріальну заяву про поділ земельної ділянки №8298 від 07.06.2024 р. на 2 ділянки, а саме: ділянка №1 -0,0255 га; ділянка №2 - 0,0639 га.

Розробивши документацію технічну по землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель черговим етапом стало її затвердження згідно ст. 186¹ кодексу Земельного. Так, згідно п. 1 ст. 186¹ погодження проектів землеустрою реалізується безапеляційно у структурах влади виконавчої, що проводять політику держави в сфері відносин земельних [10].

Земельні ділянки розташовані в межах пункту населеного, таким чином документація технічна розроблена до положень п.2 ст. 186¹ Земельного кодексу, і подається на розгляд та схвалення до Львівської міської ради в Управління архітектури та містобудування.

Розробник документації технічної відповідно до п. 4 ст. 186¹ ЗКУ подає на розгляд та схвалення до Львівської міської ради в Управління архітектури та містобудування завірений дублікат документації технічної. Протягом десятиденного терміну з моменту отримання заяви з проханням надати висновок про розгляд документації технічної, Управління архітектури та містобудування має відповісти про свій висновки погодженням чи аргументованою відмовою з прописаними зауваженнями. Розробник документації технічної у скорім часі виправляє перелічені помилки та знову подає на погодження. Однак наступна відмова зі переліком нових похибок є не правомірною щодо поданої документації [10].

Подана документація технічна із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок гр. Бойко Софії Романівні, цільове призначення якої для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна) яка розташована: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10 була розглянутий на відповідність її до положень вимогам законів та прийнятих до них актів нормативно-правових.

Копія документації технічної була подана з координатними каталогами точок поворотних, границь зон охоронних, контурів земельних угідь ділянки земель у місцевій координатній системі, та з урахуванням пропонованих обмежень на ділянку земель чи її частину. Своєю чергою Управління архітектури та містобудування Львівської міської ради дало резолюцію по документації технічній з землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель. Зміст обмежень щодо використання ділянки земель видається Відділом у м. Львів Головного управління Держгеокадастру в Львівській області та є ключовою складовою технічної документації згідно до ст. 50 Закону «Про землеустрій».

Відповідно до положень частини 1 статті 186-1 Земельного кодексу України, розроблена технічна документація вимагає обов'язкового погодження уповноваженими територіальними органами виконавчої влади, які реалізують державну політику у сфері земельних відносин. У контексті розг-

лядуваної ситуації, після успішного погодження з Управлінням архітектури та містобудування Львівської міської ради, наступним критичним етапом стало отримання погодження від відділу Держгеокадастру.

Важливою трансформацією у процесі погодження став запуск пілотного проекту екстериторіального погодження проєктів землеустрою, що розпочався 1 жовтня 2016 року на підставі постанови Кабінету Міністрів України № 580 від 31 серпня 2016 року. Ця ініціатива передбачає, що відділ Держгеокадастру приймає як фізичні, так і цифрові копії документації, після чого реєструє їх в інтегрованій системі електронного документообігу. Система, використовуючи алгоритм випадкового вибору, визначає територіальний орган Держгеокадастру, який несе відповідальність за перевірку наданої технічної документації на відповідність положенням статті 186-1 Земельного кодексу України. Безпосередню перевірку та формування висновку здійснюють експерти державної експертизи землевпорядної документації, дотримуючись чинного законодавства та нормативно-правових актів. Сформований висновок, завірений електронним цифровим підписом виконавця, направляється до органу територіального Держгеокадастру за місцем розташування ділянки земель, де відповідність документації підтверджується печаткою перед її передачею розробнику.

4.2. Виникнення права на земельну ділянку

В Україні регламентується Земельним кодексом виникнення права власності на ділянку земель. Згідно зі статтею 116 Земельного кодексу України, громадяни набувають це право на підставі рішень органів державної виконавчої влади або органів місцевого самоврядування [10]. Таким чином, саме рішення відповідних уповноважених органів є основною юридичною підставою для набуття права власності на землю.

4.2.1. Державна реєстрація земельної ділянки в Державному земельному кадастрі

Земельні відносини в Україні регулюються низкою нормативно-правових актів. За статтею 3 Земельного кодексу України, їхнє регулювання

здійснюється Конституцією України, Земельним кодексом України, а також іншими актами, прийнятими відповідно до них. Ключовим законом, що визначає правову й організаційну діяльність Державного земельного кадастру (ДЗК), є Закон України «Про Державний земельний кадастр» [20].

Згідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр», ДЗК є системою зареєстрованих відомостей про земельні ділянки в межах державного кордону. Він включає дані про:

- цільове призначення земель;
- форму власності;
- обмеження у використанні зареєстрованих земель;
- кількісні та якісні характеристики земель.

Процес внесення відомостей про формування ділянки земель до ДЗК та присвоєння їй унікального ідентифікатора називається державною реєстрацією ділянки земель.

Цей же Закон роз'яснює термін кадастровий номер як оригінальний номер, що присвоюється земельній ділянці під час її реєстрації в ДЗК. Він є ідентифікатором у державній системі та зберігається протягом усього терміну існування ділянки. Згідно з Законом України «Про ведення Державного земельного кадастру» [20], кадастровий номер є унікальним ідентифікатором цифровим, що складається з таких складових, розділених двокрапкою:

- номеру кадастрової зони;
- номеру кадастрового кварталу;
- номеру ділянки земель в границях кварталу кадастрового.

Розроблена та погоджена документація технічна по землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земельних гр. Бойко Софії Романівні, цільове призначення якої для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна), місцерозташування за адресою: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10, скеровується на Державну реєстрацію в Державному кадастрі земельному. Порядок реєстрації ділянок земель інтерпретується у ст. 24 Закону України «Про Державний земельний кадастр». Реєстрація від-

бувається державним реєстратором за місцезнаходженням ділянок земель. До переліку пакету документів для реєстрації ділянок земель державої входять: оригінал проекту землеустрою, обмінний XML-файл, що має мати електронний підпис розробника, заява на реєстрацію державну.

З 2014 року, подання повного пакету документів для державної реєстрації земельної ділянки здійснюється через Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП) згідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 523-р. Для цього необхідно прийти з відповідною заявою до ЦНАП, де вона реєструється та передається державному кадастровому реєстратору.

Кадастровий реєстратор, відповідно до ч. 5 ст. 24 Закону України «Про Державний земельний кадастр» [20], розглядає документи протягом двох тижнів з дня отримання заяви. У разі позитивного рішення, заявнику надається Витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку (безоплатно). У цьому витягу міститься вся інформація про зареєстровані ділянки. Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10, а саме:

- ідентифікатор витягу;
- число, місяць, рік формування витягу;
- ким подано заяву для отримання та ідентифікатор запиту;
- номер кадастровий;
- місцезнаходження ділянки – Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10;
- цільове призначення – для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна);
- угіддя – забудовані землі;
- категорія земель – землі забудови житлової та громадської;
- вид використання – для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна);
- форма власності – приватна;
- площа – ділянка №1 -0,0255 га; ділянка №2 - 0,0639 га;
- відомості про документацію із землеустрою, на підставі якої здійсне-

но державну реєстрацію земельної ділянки;

- документація технічна із землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель, число, місяць, рік створення документації, проектна організація та розробник документації (інженер-землевпорядник сертифікований);
- орган, який зареєстрував ділянку земель – Відділ у м. Львів, Головного управління Держгеокадастру в Львівській області;
- - число, місяць, рік реєстрації державної.

При державній реєстрації ділянки земельної обов'язково реєструються відомості про наявні обмеження у її використанні. Ця інформація включає: вид обмеження, площу його дії, підставу для виникнення та термін придатності.

Важливою складовою Витягу з Державного земельного кадастру є кадастровий план, який візуалізує основні характеристики ділянки. На ньому зазначаються:

- номер кадастровий;
- поворотні віхи ділянки з промірами лінійними;
- обмеження та їх зона дії;
- земельні угіддя;
- сусіди.

Кадастровий план зазвичай створюється в масштабі 1:500, а в умовних позначеннях детально розшифровуються суміжні землевласники (користувачі) із зазначенням їхніх кадастрових номерів. Крім того, Витяг містить експлікацію земельних угідь, яка дає детальну характеристику їхнього складу [20].

Паралельно з державною реєстрацією ділянки земель відкривається Поземельна книга. Цей документ виконує функцію всеосяжного сховища інформації про зареєстрований об'єкт. Дата відкриття Поземельної книги вважається датою реєстрації земельної ділянки в Державному земельному кадастрі, а кадастровий номер ділянки одночасно є і номером відповідної Поземельної книги.

Поземельна книга ведеться у паперовому та електронному форматах.

При цьому паперовий варіант формується на основі електронного, роздруковується за допомогою програмного забезпечення Державного земельного кадастру, після чого зшивається та підписується і візується печаткою державного реєстратора кадастрового.

Процедура реєстрації ділянки земель державної свідчить про те, що її положення геопросторове офіційно зафіксоване та нанесене відносно координат пунктів національної мережі геодезичної. На сьогодні наявність кадастрового номера є обов'язковою умовою при будь-яких операціях переходу права власності на ділянку земель та розташовані на ній об'єкти нерухомого майна (наприклад спадщина, оренда, купівля-продаж, тощо) [25, с. 326].

4.2.2. Реєстрація речового права на земельну ділянку

Після отримання рішення про затвердження документації технічної із землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель, фізична особа має один рік для офіційної реєстрації речового права на ці ділянки та отримання відповідного витягу про право власності.

Процес офіційного визначення та набуття державного факту права речового називається Державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Цей процес регулюється Законом України «Про Державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» [25] і здійснюється шляхом внесення відповідних відомостей до Державного реєстру прав.

Відповідно до зазначеного Закону, земельна ділянка визнається самостійним об'єктом нерухомого майна, стосовно якого виникають суб'єктивні права. Державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно здійснює державний реєстратор або нотаріус, який відповідно до пункту 3 статті 10 Закону України «Про Державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» виконує функції державного реєстратора прав.

Особа, яка здійснює державну реєстрацію, має повноваження перевіряти подані документи на відповідність чинному законодавству, а також звіряти надані заявником дані з відомостями, що вже зареєстровані [31, с. 25].

Головною умовою для здійснення реєстраційних дій щодо земельної ділянки є наявність документа, що підтверджує її реєстрацію в Державному

земельному кадастрі. Це обґрунтовується тим, що земельна ділянка вважається сформованою лише після внесення відповідних відомостей до Земельного кадастру. Для отримання витягу про право власності на земельну ділянку треба зайти за місцезнаходженням ділянки земель до реєстраційної служби.

4.2.4 Матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування

До переліку документації технічної із землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель громадянці України згідно ст. 50 Закону України «Про землеустрій» містяться матеріали вишукувань геодезичних та проектування землевпорядного [19]. До їх складу входять:

- кадастровий план земельної ділянки;
- схема поділу (об'єднання) земельної ділянки;
- план зон обмежень.

Відповідно до статті 34 Закону України «Про Державний земельний кадастр» [10], кадастровий план є одним із найважливіших компонентів документації із землеустрою. Його основна мета – графічне відображення земельної ділянки, що дає наочне уявлення про її формування та відведення. Кадастровий план створюється як у паперовій, так і в електронній формі.

Важливою особливістю плану кадастрового є те, що він обмежується територією самої ділянки і не відображає обмеження, що поширюються на суміжні землі.

Кадастровий план інформує: про площу земельної ділянки; зовнішні межі ділянки із зазначенням суміжних власників (користувачів) та їхніх кадастрових номерів; координати поворотних точок та лінійні проміри між ними; опис меж ділянки; земельні угіддя; межі частин площі ділянки, де поширюється дія рекомендованих у використанні ділянок земель обмежень та сервітутів.

Окрім основного кадастрового плану, землевпорядна документація включає спеціалізовані креслення:

- план границь зон обмежень і сервітутів ділянки земель: цей план відображає виключно інформацію про межі обмежень та обтяжень. Він ство-

рюється як фрагмент топографічного плану в масштабі 1:500, де нанесені об'єкти, що формують режим використання (режимоутворюючі об'єкти). Умовні позначення на цьому плані розшифровують рекомендовані обмеження та сервітути;

- креслення меж контурів угідь у розрізі землекористувачів: це креслення надає інформацію лише про земельні угіддя, розташовані на території ділянки, та їхні площі [11, с. 54];

- креслення-перенесення земельної ділянки: цей документ відображає процес перенесення меж ділянки на місцевість відповідно до поворотних точок, зареєстрованих у Державному земельному кадастрі. На плані викреслена ділянка земель з номерами точок повороту та промірами лінійними. Також подаються геодезичні дані, що включає номери поворотних точок, кути повороту та довжини ліній між точками. В умовних позначеннях відображаються точки, визначені GPS-приймачем шляхом трансформації від пунктів Державної мережі геодезичної, самі пункти Державної мережі геодезичної та точки ходу теодолітного.

Враховуючи вимоги розроблення матеріалів вишукувань геодезичних та проектування землепорядного документація технічна по землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель гр. Бойко Софії Романівні, площею 0.0894 га ,за адресою: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул.Шевченка, 10, цільове призначення якої для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна) виконана сумлінно та з згідно всіх вимог чинного законодавства.

5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

5.1. Загальні відомості

Виробнича діяльність людини істотно змінює навколишнє середовище відповідно до її потреб. Цілеспрямовані зміни включають освоєння цілинних земель, меліоративні роботи, перерозподіл водних ресурсів, регулювання поверхневого стоку річок, лісонасадження з меліоративною, сільськогосподарською чи естетичною метою, а також створення захисних споруд проти повеней та ерозії. Важливо не просто перерахувати ці впливи, а встановити загальні закономірності для ефективного управління їхнім впливом на довкілля [21].

Будь-який планомірний вплив людини на середовище може спричинити непередбачені зміни, які часто нівелюють початкові позитивні результати. Наприклад, зрошення посушливих земель нерідко призводить до підвищення рівня підземних вод. Це, своєю чергою, викликає підйом солей на поверхню ґрунту, спричиняючи його повторне засолення. Звідси випливає необхідність передбачати всі можливі наслідки спрямованого впливу на довкілля, щоб запобігти негативним результатам.

Сучасна екологічна ситуація в Україні характеризується як глибока еколого-економічна криза. Вона зумовлена не лише нераціональною державною політикою, а й значною мірою ігноруванням екологічних та правових вимог природоохоронного законодавства.

Громадські економічні взаємовідносини як інтегрований об'єкт правового регулювання були сформовані порівняно недавно, проте на сьогоднішній день вони є достатньо розвиненими. Результатом цього стало прийняття в Україні протягом останніх років низки законодавчих актів, які значною мірою регулюють правовідносини, пов'язані з охороною довкілля, рослинного та тваринного світу, водних об'єктів, а також захистом здоров'я населення від несприятливих впливів промислового та сільськогосподарського виробництва.

До основних законів, що регулюють відносини у сфері охорони довкілля, належать: Закон України «Про охорону навколишнього природного

середовища», Конституція України, Земельний, Про надра, Лісовий та Повітряний кодекси України, а також інші закони та нормативні акти.

Екологічна ситуація у місті Львові на сьогодні визначається низкою багаторічних проблем. Тому перспективи покращення стану навколишнього середовища залежать не стільки від намірів реалізовувати природоохоронні заходи, скільки від реальних можливостей ліквідації наслідків уже завданої екологічної шкоди.

Протягом попередніх років спостерігаються сплески громадської напруги, причиною яких є забруднення довкілля або реакція суспільства на потенційну загрозу такого забруднення. Оцінюючи екологічний стан міста загалом, можна виділити як негативні, так і позитивні тенденції. З одного боку, існують приклади серйозного забруднення навколишнього середовища та екологічної загрози. З іншого боку, у місті є чимало місць з чистим та привабливим середовищем, таких як парки, сквери, музеї під відкритим небом тощо.

5.2. Охорона та раціональне використання ґрунтів

Раціональне використання та охорона землі є одним із пріоритетних завдань будь-якого суспільства. Раціональним вважається таке використання, за якого:

- здійснюється охорона та відновлення продуктивних й інших корисних властивостей землі;
- максимально враховуються природні та економічні умови, а також специфічні властивості конкретних земельних ділянок;
- досягається висока продуктивність людської діяльності.

Раціональне використання землі визначається як діяльність, спрямована на ефективне використання земельних та інших природних ресурсів з економічної й екологічної точок зору, що відповідає як приватним, так і громадським інтересам [22].

На формування раціонального землекористування впливають такі умови: просторові та рельєфні особливості, природно-історичні властивості земельних ресурсів, ґрунтовий та рослинний покрив, кліматичні й гідрографіч-

ні характеристики, екологічні, соціальні, економічні та сільськогосподарські умови, види господарського використання землі, права власності на землю та склад землекористувань. Для ефективної організації раціонального використання земель необхідні глибокі знання про ці умови та чинники, що забезпечують їхнє ефективне застосування.

Охорона земель є важливою глобальною проблемою сучасності, від вирішення якої залежить просторовий розвиток цивілізації та продовольча безпека людства. Охорона ґрунтів — це комплексна система заходів, спрямованих на їхній захист, якісне поліпшення та раціональне використання родючих земель.

Загальний стан земельних ресурсів України в деяких районах залишається незадовільним. Через політико-правові прорахунки, землезабезпеченість населення країни продовжує зменшуватися. З різних причин, зокрема через відсутність узгодженої державної політики та повноцінного місцевого самоврядування, триває втрата сільськогосподарських угідь та руйнування верхнього родючого шару літосфери. Тому охорона земельних ресурсів, включаючи ґрунти, набуває дедалі більшого значення, особливо в умовах, коли значна частина землі переходить у приватну власність [27, с. 229].

Термін «охорона ґрунтів» є ширшим за «ґрунтозахисне землеробство» чи «захист ґрунтів від ерозії». З фізичної точки зору, ґрунт потребує захисту від усіх факторів його деградації, включаючи:

- вітрову, водну, іригаційну, техногенну та пасовищну ерозії;
- забруднення радіонуклідами, пестицидами, важкими металами, побутовими чи промисловими стоками;
- зниження родючості внаслідок втрати гумусу, декальцифікації, фізико-хімічної та агрофізичної деградації, осолонцювання, засолення, підтоплення;
- потенційне засмічення орного шару насінням бур'янів.

Всі ці фактори є своєрідними "хворобами" ґрунтів, яким властиві причинно-наслідкові зв'язки, закономірності прояву та негативного впливу.

Львівський полігон твердих побутових відходів, розташований поблизу села Малехів, був відкритий у 1960-х роках і займав площу близько 38 га. Щодня на нього вивозилося 600-650 тонн відходів не лише зі Львова, а й з Жовківського, Кам'янка-Бузького, Пустомитівського, Городоцького та Яворі-вського районів. За своїми масштабами полігон вважався одним із найбіль-ших у Європі.

Незважаючи на те, що питання про закриття сміттєзвалища обговорю-валося ще з 1990-х років, його експлуатація тривала до трагічних подій 2016 року. Місцеві жителі сіл Малі Грибовичі, Малехів, Збиранка та Дубляни пос-тійно скаржилися на нестерпний сморід та випари, а також на проблеми з ди-хальними шляхами у дітей.

Оскільки Грибовицьке сміттєзвалище було єдиним місцем збору відхо-дів, його закриття після трагедії призвело до накопичення сміття у районах Львова. Лабораторний аналіз ґрунту біля сміттєвих майданчиків підтвердив високий рівень бактеріального забруднення, створюючи серйозну загрозу для здоров'я мешканців.

Зіткнувшись із проблемою відсутності місць для утилізації відходів, міська влада намагалася домовитися з іншими містами про їх прийом. Це призвело до почастишання випадків несанкціонованого скидання львівського сміття, зокрема на території Дніпра, Житомирщини та Полтавщини. Громади деяких міст категорично виступали проти прийняття львівських відходів, на-віть за згоди місцевої влади, що також супроводжувалося відкриттям кримі-нальних проваджень. Мер Львова Андрій Садовий тоді охарактеризував цю ситуацію як спеціально спровоковану блокаду з боку центральної влади.

Після інциденту на Грибовицькому сміттєзвалищі міська влада обіцяла побудувати сміттєпереробний завод. Львівська міська рада виділила земель-ну ділянку під його спорудження на вулиці Пластовій, 13. У лютому 2018 ро-ку було оголошено тендер на проєкт, а вже на початку червня того ж року Андрій Садовий підписав угоду з ЄБРР про надання кредиту в розмірі 35 млн євро на будівництво сміттєпереробного комплексу та рекультивацію Грибо-вицького сміттєзвалища.

Лише у 2020 році було визначено підрядника – консорціум компаній WTT Netherlands BV – Axis Industries UAB (Нідерланди, Литва) став переможцем міжнародного тендера, затвердженим Європейським банком реконструкції та розвитку. У березні 2022 року Львівська міська рада погодила збільшення статутного капіталу ЛКП "Зелене місто", що відповідає за будівництво заводу, до понад 698 мільйонів гривень. За початковими планами, роботи з будівництва заводу мали завершитися у 2023 році.

Варто зазначити, що ще у 2003 році головний державний санітарний лікар Львівської області виніс постанову про припинення експлуатації полігону для міста Львова. У наступні роки були повторні приписи щодо припинення його експлуатації, проте з боку міської влади вони ігнорувалися та оскаржувалися в судах, і сміттєзвалище продовжувало функціонувати.

Отже, охорона ґрунтів є найважливішою проблемою, з якою тісно пов'язані відтворення біорізноманіття та забезпечення людей продуктами харчування. Охорона та розумне використання ґрунтів є єдиною системою заходів, спрямованих на захист, високоякісне поліпшення та науково обґрунтоване використання земельних ресурсів. Охорона ґрунтів необхідна для збереження та підвищення їхньої родючості, а також для підтримки стабільності біосфери.

5.3. Охорона та раціональне використання водних ресурсів

Проблеми охорони гідросфери тісно пов'язані із загальною проблемою існування людства. Це зумовлено значним впливом гідросфери на процеси в біосфері. Вирішення сучасної екологічної кризи, що спричинена передусім порушенням біосферної саморегуляції, можливе лише через досягнення гармонії з навколишнім природним середовищем.

Втручання людини в природні процеси невпинно зростає. На сьогодні антропогенні перетворення вод континентів набули глобальних масштабів, порушуючи гідрологічний режим навіть великих озер та річок. Цьому сприяли:

- будівництво гідротехнічних споруд (водосховищ, зрошувальних каналів та систем переробки вод);

- збільшення площ зрошувальних земель;
- обводнення посушливих територій;
- забруднення прісних вод стоками.

Використання водних ресурсів продовжує зростати, тоді як швидкість будівництва очисних споруд відстає від темпів водозабору, що призвело до надзвичайно гострої проблеми забруднення природних вод. Крім традиційних видів, з'явилися й нові типи забруднення водойм: біологічне та теплове [21].

Навіть попри зменшення обсягів виробництва та зупинення багатьох підприємств, суттєвого поліпшення стану стічних вод та скорочення скиду неочищених чи недостатньо очищених стоків не спостерігається. Це насамперед пов'язано з погіршенням технічного стану наявних очисних споруд, а також браком коштів на їх ремонт та переобладнання.

Представлені дані чітко свідчать про критичне становище гідросфери міста. У зв'язку з цим, громадськості рекомендується використовувати побутові фільтри, користуватися колонками з артезіанською водою та обов'язково кип'ятити водопровідну воду перед споживанням.

З метою охорони та ефективного використання водних ресурсів міста пропонується впровадити такі заходи:

- будівництво нових та реконструкція існуючих очисних споруд;
- зменшення скидання неочищених стічних вод у водні об'єкти;
- ліквідація джерел забруднення підземних та наземних вод;
- впровадження замкнутого водного циклу на виробництві.

5.4. Охорона атмосферного повітря

Для ефективної оцінки забруднення атмосферного повітря та прийняття обґрунтованих природоохоронних рішень необхідним є безперервний моніторинг стану атмосферного повітря, метеорологічних умов та обсягу викидів промислових забруднюючих речовин [21].

Основним законодавчим актом у сфері охорони атмосфери є Закон України «Про охорону атмосферного повітря». Цей Закон спрямований на збереження сприятливого стану атмосферного повітря, його відновлення та по-

ліпшення, аби забезпечити екологічну безпеку людини та попередити шкідливий вплив на навколишнє природне середовище.

Завданнями у галузі охорони атмосферного повітря є: громадський контроль за збереженням чистоти та покращенням стану повітря, а також запобігання та зниження шкідливого хімічного, фізичного, біологічного та іншого впливу на атмосферу, що може мати негативні наслідки для населення, народного господарства, тваринного та рослинного світів [21].

Незадовільний стан атмосферного повітря у Львові зумовлений кількома чинниками:

- недотриманням підприємствами технологічних правил використання пилогазоочисного обладнання;
- невиконанням у визначені терміни заходів щодо зменшення обсягів викидів до допустимих меж;
- повільними темпами запровадження новітніх технологій очищення викидів;
- браком ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних включень [21].

Підприємства, установи та організації міста, чий виробничий процес пов'язаний зі шкідливим впливом на атмосферне повітря, зобов'язані вживати заходи для зниження обсягів викидів забруднюючих речовин та зменшення негативного впливу різних чинників. Вони також мусять постійно контролювати обсяги та склад забруднюючих елементів і забезпечувати безперебійну та ефективну роботу обладнання для очищення повітря.

5.5. Охорона рослинного і тваринного світу

Господарська діяльність людини суттєво змінила природний рослинний світ України, що призвело до помітного зменшення ресурсів дикорослих харчових та лікарських видів.

Рослинність України надзвичайно різноманітна і багата, що зумовлено її географічним положенням, історією формування рельєфу та кліматичними змінами в минулих геологічних періодах. Сучасна рослинність Львова є залишком давньої первісної рослинності.

На стан рослинності Львова негативно впливають такі чинники: розширення площ сільськогосподарських угідь; значні зміни у лісових масивах; знищення захисних насаджень, які оберігали первісну рослинність; осушування луків і торфовищ; спускання ставків; природне зростання міста.

Закон України «Про рослинний світ» передбачає забезпечення відтворення природних рослинних ресурсів шляхом: сприяння природному відновленню рослинного покриву; штучного поновлення природних рослинних ресурсів; запобігання небажаним змінам природних рослинних угруповань та негативному впливу на них господарської діяльності; припинення господарської діяльності з метою створення умов для відновлення деградованих природних рослинних угруповань.

Особливої охорони потребують види-ендеміки природної флори, яких в Україні налічується понад 400. Також необхідно забезпечити охорону рідкісних фітоценотичних асоціацій та інших угруповань, занесених до Зеленої книги України.

Швидке зростання антропогенного впливу на природне довкілля негативно позначається на популяціях тварин, внаслідок чого дедалі більша кількість видів потребує охорони або відтворення. Згідно із Законом України «Про тваринний світ», завданням законодавства є збереження та покращення середовища існування диких тварин, а також забезпечення умов для збереження всього їхнього популяційного та видового різноманіття.

Охорона тваринного світу здійснюється такими заходами:

- встановлення правил і норм, заборон та обмежень при використанні об'єктів тваринного світу;
- запобігання його самовільному використанню;
- охорона середовища існування, умов розмноження та шляхів міграції тварин;
- запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів;

- формування екомережі, створення державних заповідників, заказників та визначення інших природних територій і об'єктів особливої охорони;
- розведення рідкісних видів тварин;
- організація наукових досліджень щодо їхньої охорони;
- виховання громадян та пропаганда важливості охорони тваринного світу;
- запобігання проникненню і поширенню в природу України чужорідних диких видів.

Для захисту тварин громадськість та уряд співпрацюють у напрямі збільшення площ природно-заповідного фонду в державі та створення нових об'єктів регіональних і національної екомереж. Україна також активно співпрацює з багатьма міжнародними організаціями, що займаються питаннями збереження, відтворення, охорони та використання ресурсів тваринного світу. Відповідно до «Всеєвропейської стратегії біологічного і ландшафтного різноманіття», створювана національна екомережа України має стати ефективним суспільним засобом збереження і відтворення фауністичного багатства країни [30, с. 185].

Для охорони тваринного та рослинного світу міста необхідно:

- визначити на місцевості межі територій, які перебуватимуть під охороною;
- створювати нові об'єкти природно-заповідного фонду: дендропарки, ботанічні сади та заказники;
- підтримувати та збільшувати площі зелених насаджень;
- розробляти програми щодо охорони та відновлення рідкісних видів рослинного та тваринного світу.

6. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

6.1. Аналіз стану охорони праці та цивільної оборони

Законодавство України про охорону праці є системою взаємопов'язаних нормативних актів, що регулюють відносини у сфері державної політики, спрямованої на збереження здоров'я людини під час трудової діяльності. Ця система включає соціально-економічні, правові, організаційно-технічні та лікувально-профілактичні заходи [16, с. 18].

Невід'ємною умовою запобігання виробничому травматизму та аваріям є розробка спеціальних заходів, заснованих на поглибленому аналізі стану охорони праці. Такий аналіз враховує наявність на робочих місцях загрозливих виробничих чинників та умови, за яких можливий їх вплив на працівників. Охорона праці охоплює законодавство про працю, виробничу санітарію та безпеку використання різноманітного технічного обладнання, зокрема у виробничих топографо-геодезичних процесах.

Права громадян на охорону їхнього здоров'я та життя під час праці закріплені у Законі України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року. Трудове законодавство України регулюється низкою нормативно-правових актів, серед яких основними є Конституція України, Закон України «Про охорону праці» та Кодекс законів про працю [6, с. 24].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 442 від 10.09.2014 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади», шляхом об'єднання Державної інспекції з питань праці та Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки було утворено Державну службу України з питань праці (Держпраці).

Положення про Державну службу України з питань праці, затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 96 від 11 лютого 2015 року, визначило головні завдання, права та обов'язки цього нового центрального органу виконавчої влади, що здійснює нагляд за дотриманням законодавства про працю. Важливо, що Положення про Держпраці включає приписи, які

відповідають вимогам Конвенцій Міжнародної організації праці (МОП) щодо вільного доступу державних інспекторів праці до об'єктів перевірки.

Держпраці реалізує державну політику у галузях:

- реалізації державного гірничого нагляду,
- промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці,
- з питань нагляду та інспектування за дотриманням законодавства

про працю, зайнятість населення, державне загальнообов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, що призвели до втрати працездатності, в зв'язку з нетривалою утратою працездатності, у випадку безробіття – в частині призначення, нарахування та виплати допомоги, відшкодувань, надання соціальних послуг та інших видів речового забезпечення з метою додержання прав і гарантій застрахованих осіб [6, с. 21].

Також до складу обласної державної адміністрації входить Департамент з питань цивільного захисту, який забезпечує виконання завдань щодо реалізації державної політики у сфері цивільного захисту на території області.

Департамент є органом управління територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Львівської області.

Особами, які організовують охорону праці на виробництві є: керівник підприємства, заступник, провідні спеціалісти, керівники виробничих ділянок, окремих підрозділів та служб, профспілкові та інші служби, які впливають на стан охорони праці. На підприємствах проводять паспортизацію умов праці робочих місць. У загальні плани соціального розвитку та охорони праці не цілком включенні заходи з підвищення умов праці в даній галузі. Укази про затвердження відповідальних за проведення робіт з охорони праці у галузі та структурних підрозділах, поновляються лише за певних причин. Ці постанови поновляються кожні півтора – два роки.

Також проводиться аналіз процесу здійснення управління охорони праці. Облік та оцінка стану охорони праці здійснюється не повністю. Також в підприємствах проводять контроль за станом охорони праці та планування

робіт з охорони праці. Навчання з охорони праці проводиться для усіх працівників. Кабінетів і кутків з охорони праці є дуже мало, проте санітарно-побутових приміщень є достатня кількість. На підприємствах проводять видачу спеціального харчування за шкідливі умови праці. Усі працівники систематично проходять медогляд.

Розходи на поліпшення умов праці (сукупності чинників оточуючого виробничого середовища і трудового процесу, котрі діють на здоров'я та працездатність людей під час роботи) на виробництві виділяються не повністю. На підприємствах проводять зіставлення планових та фактичних затрат, в тому числі протипожежні заходи і засоби та закупівлю спецодягу та провізії.

Фахівці-землевпорядники повністю забезпечені спецодягом та харчуванням та санітарно-побутовими приміщеннями. Спеціалістам проводять інструктаж про травми, які вони можуть отримати через неправильне проведення топографо-геодезичних та землевпорядних робіт.

У деяких підприємствах виробничі центри та господарські двори розміщено не цілком доцільно, поля сівозмін сплановано і запроектовано нерационально, не продумана мережа польових доріг. Ці недогляди погано позначаються на проведенні топографо-геодезичного знімання та землевпорядних роботах. Деякі землевпорядні роботи приходиться виконувати в дуже тяжких умовах, пов'язаних з місцевим рельєфом, природно-кліматичними та іншими умовами, за яких дані роботи будуть з великими похибками. Через помилки дані роботи робітники вимушені проводити по-новому у короткі строки, що погано позначається на охорону праці спеціалістів землевпорядного профілю на підприємствах.

6.2. Проект заходів з покращення умов і безпеки праці при виконанні топографо–геодезичних та землевпорядних робіт

Порядок проведення топографо-геодезичних робіт, інженерно–геодезичних та інших робіт, встановлюється законодавством України.

До початку робіт в населених пунктах, на територіях промисловості та об'єктів спеціального призначення, на лініях залізничних доріг та автомагістралях, в лісах необхідно отримати дозвіл на право виконання робіт та узго-

дити вимоги по безпеці, висунуті місцевими організаціями до проведення топографо–геодезичних робіт.

Кожен працівник, який помітив небезпеку, що загрожує людям, спорудам чи майну зобов'язаний докласти зусиль для усунення і негайно повідомити про це керівництву підприємства, в даному разі – керівнику топографо-геодезичних робіт.

При виконанні виробничого завдання групою працівників в складі двох і більше людей, один працівник повинен бути назначений старшим, відповідальним за безпечне проведення робіт, розпорядження якого є обов'язковим для всіх членів групи.

Нещасні випадки повинні розслідуватись у відповідності з «Положенням про розслідування і облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, установах і організаціях», від 18.12. 1993р. № 623.

Кожен працівник несе відповідальність за порушення норм і правил по охороні праці у відповідності з чинним законодавством. До виконання топографо-геодезичних робіт допускаються тільки ті особи, які пройшли відповідний інструктаж по техніці безпеки на топографо-геодезичних роботах [6, с. 132].

Крім того, для покращення правил безпеки праці на виробництві, працівники зобов'язані знати та дотримуватись загальних правил поведінки працюючих на території підприємства, у виробничих та допоміжних приміщеннях.

Проект виконання системи управління охороною праці, державного нагляду та громадського контролю за виконанням зобов'язань.

Адміністрація зобов'язана за свої кошти організувати проведення попереднього – при прийнятті на роботу та періодичних медоглядів працівників, зайнятих на важких роботах із шкідливими та небезпечними умовами праці або таких, де є потреба і професійному доборі, а також щорічного обов'язкового медогляду для осіб до 21 року.

Керівництво матиме право притягнути працівника, який ухилявся від проходження медогляду, до дисциплінарної відповідальності і зобов'язати відсторонити його від роботи без (урахування) збереження заробітної плати.

Усі працівники підлягають обов'язковому соціальному страхуванню від нещасних випадків та професійних захворювань.

Із фонду соціального страхування здійснюватимуться виплати тим, що належать потерпілому працівникові за період його тимчасової непрацездатності або порядку відшкодування шкоди та одноразової допомоги.

Усі працівники при прийнятті на роботу і в процесі роботи проходитимуть інструктаж з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги працівникові-потерпілому.

Допуск до роботи осіб, котрі не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з охорони праці, суворо забороняється.

Під час виконання робіт на магістральних шляхах працівники зобов'язані бути одягнені в демаскуючий одяг. По обидві сторони від місця проведення робіт на необхідній відстані потрібно виставити попереджувальні знаки. При роботі на залізничі шляхах та проїзній частині шосейної дороги потрібно виставляти двох сигнальників для попередження про наближення транспорту (за 50-100 м. на автошляхах та 500-1000 м.- на залізничі). При виконанні робіт на різних магістралях заборонено:

- залишати без догляду геодезичний інвентар та спорядження на дорозі під час перерви;
- працювати на дорогах в туман, заметіль, грозу, ожеледицю;
- користуватися замість вішок сторонніми предметами, які можуть створювати аварійні ситуації під час вимірювання по осі дороги;
- проходити під вагонами та перетягати під ними інвентар та матеріали, проходити між буферами вагонів, якщо між ними віддаль менша 5 м. [16, с. 346].

Недотримання вимог охорони праці та техніки безпеки може привести до травмування працівників під час навантажень та розвантаження, а також створення аварійних ситуацій працюючих біля автомобільних доріг.

В маршрутах чи переходах рух бригад спеціалістів повинен бути організований і здійснюватись під керівництвом керівника бригад. Маршрути пересування мають бути затверджені в технологічній схемі виконання робіт або погоджені з керівником відділу земельних ресурсів. Переходи і переміщення працюючих в населених пунктах допускаються лише у випадках необхідності. Заборонено самовільне відлучення. Проектно–пошукові роботи дозволяється проводити лише групою з 2–3 чоловік. Умови і систему проведення проектно–пошукових робіт треба доводити до відома всіх працівників бригади. Переходи і реалізація робіт повинні здійснюватися тільки в денний час і завершуватись до настання темноти. Відхилення від умов і режиму здійснення проектно-пошукових робіт можуть бути тільки зі згоди керівника робіт, який безпосередньо відповідає за охорону праці і техніку безпеки.

Одиниці, які приймаються і зачисляються на роботу в проектно–розвідувальні організації і підприємства, зобов'язані мати спеціальні технічні навички, здійснити навчання з правил охорони праці та техніки безпеки, скласти екзамен і здобути допуск для виконання певних видів проектно–пошукових робіт. Заборонено приймати на роботу в топографо-геодезичні організації на польові роботи людей, які не досягли 18–ти років.

Напередодні виїзду в поле складається схема маршруту на якій позначаються особливо важливі ризиковані місця і організованість руху бригади. Для перевезення інструментів та оснащення і доставки персоналу до місця роботи проектом передбачається використання вантажівки.

Число людей, які перевозяться в машині не має перевищувати кількості обладнаних в машині місць. При перевезенні людей в кузові призначаються старші, які разом з водієм відповідають за безпеку перевезень.

При реалізації проектно–пошукових робіт на території області зв'язок відбувається за допомогою телефону, а в польових умовах рацією. Також зв'язок між робітниками бригад при здійсненні робіт може робитися особисто голосом, рухами.

Усі інженерно–технічні трудівники при польових роботах забезпечуються спецодягом і спецвзуттям за затвердженими нормативами. Спецодяг

зобов'язаний бути демаскуючим. Також, виробнича бригада забезпечується аптечкою з повним набором медикаментів, які потрібні при роботі в польових умовах, а робітники бригади зобов'язані мати при собі персональні медикаменти.

Вибір місця для життя інженерно–технічних працівників партії чи бригади проводять за вказівкою керівництва експедиції, бригад, партії. В приміщенні на видному місці повинна бути вивішена інструкція по обслуговуванню нагрівних засобів.

У літній період робочий день інженера-геодезиста починається в 6:00 год. Обідня перерва з 11:00–17:00 год. Завершується робочий день в 21:00 год. Проте якщо погода хмарна і температура повітря менше 18 С, то обідню перерву можна зробити з 12:00 до 13:00 год. з метою раціоналізації робочого часу. Тривалість робочого дня має становити 7–8 год.

Надзвичайно важливою деталлю по забезпеченню гігієни праці є організація регулярного розпорядку харчування при проведенні польових робіт. Вчасний прийом якісної їжі є вирішальним чинником, який позначається на працездатності людини та її життєдіяльності. При проведенні польових робіт, дуже важливо заздалегідь передбачити конкретний розпорядок для трикратного харчування, час на перерву та сон. Час між інтервалами вживання їжі, не має перевершувати шість годин. По калорійності сніданок повинний бути – 35%, обід – 45%, вечеря – 20%. При частому недоотриманні організмом калорій, спостерігається виснаженість організму з усіма тяжкими наслідками. При серйозних фізичних роботах, добовий раціон на одного працівника повинен включати не менше 4500 калорій. Дуже важливим чинником працездатності, є повноцінний питний режим. Прийнято уважати, що добова необхідність води при звичайних умовах праці, становить приблизно 35 грам на 1 кілограм ваги здорової людини. Необхідність у воді можна підвищувати або зменшувати в залежності від визначених умов. Заборонено пити воду із річок та струмків, на яких вище розміщено населені пункти.

Закладку центрів полігонометрії та реперів в ґрунті виконують після рекогносцирування, яке передбачає їх розміщення в найбільш надійних міс-

цях. До виїзду на місця проведення робіт керівники бригад зобов'язані мати план обстежуваних ділянок із нанесеними мережами комунікації (телефонні та радіолінії, газопроводи, водопроводи та інші комунікації).

До роботи з електронними тахеометрами і світловіддалемірами можуть допускатися особи, які пройшли спецпідготовку і здали екзамен з техніки безпеки і методів роботи на пристроях. Варто дотримуватись специфічних правил безпеки при роботі в вологу погоду і потрібно стежити за тим, щоб волога не проникала в електричні вузли і блоки приладів.

Для уникнення пожежної небезпеки не рекомендується розкладати табір в густих кущах, деревах. В суху погоду такі місця є пожежонебезпечні. Забороняється розводити багаття в заростях очерету. Місця для багать мають бути ізольовані від дерев на віддалі не менше 150см, повинні бути обкопані рівчаком, глибиною не менше 15см. За вогнем необхідно установити постійний нагляд. Технікою безпеки передбачається наявність в експедиційній бригаді вогнегасників та інших засобів [16, с. 163].

6.3. Захист населення у надзвичайних ситуаціях

Актуальність проблеми природно-техногенної безпеки населення України і її території в останні роки обумовлена тривожною тенденцією зростання числа небезпечних природних явищ, промислових аварій та катастроф, які призводять до значних матеріальних втрат, пошкодження здоров'я та загибелі людей. У зв'язку з цим зростає роль цивільного захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій різного походження. Основним завданням при виникненні надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу [6, с. 82].

Із набуттям Україною незалежності почалось законодавче оформлення принципу цивільного захисту населення державою що проявилось у прийнятті закону України «Про цивільну оборону» та ряду інших нормативно-правових актів. Відповідно до цих документів органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень забезпечують вирішення питань цивільної оборони, здійснення заходів щодо захисту населення і місцевості під час надзвичайних ситуацій різного походження.

Керівництво організацій, установ та закладів, незалежно від форми власності і підпорядкування, створює сили для ліквідації надзвичайних ситуацій та забезпечує їхню постійну готовність до практичних дій, організовує забезпечення своїх працівників засобами індивідуального захисту та проведення при потребі евакозаходів та інші заходи цивільної оборони, передбачені законодавством.

Основними завданнями у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є:

- здійснення комплексу заходів для запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру та реагування на них;
- забезпечення готовності та контролю за станом готовності до дій і взаємодій органів управління у цій сфері, сил та засобів, призначених для запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру і реагування на них.

Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру здійснюється на принципах:

- пріоритетності завдань, щодо збереження життя та здоров'я і довкілля;
- вільного доступу населення до інформації щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;
- особистої відповідальності й піклування громадян про власну безпеку, неухильного дотримання ними правил поведінки та дій у надзвичайних ситуаціях;
- відповідальності посадових осіб за дотримання вимог законодавства;
- обов'язковості завчасної реалізації заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- урахування економічних, природних та інших особливостей територій і ступеня реальної небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій;

➤ максимально можливого ефективного використання наявних сил і засобів, призначених для запобігання надзвичайним ситуаціям і реагування на них.

В сучасних умовах існує 3 основні способи захисту населення:

- укриття населення в захисних спорудах;
- розосередження та евакуація населення з великих міст і важливих об'єктів;
- використання засобів індивідуального та медичного захисту [16, с. 318].

Із здобуттям Україною незалежності, враховуючи досвід економічно розвинутих країн, було розпочате законодавче оформлення Цивільної оборони, як державної системи органів управління та сил для організації і здійснення заходів щодо захисту населення від впливу надзвичайних ситуацій, що проявилось у прийнятті 3 лютого 1993 року Закону «Про цивільну оборону» та ряду інших нормативно-правових актів.

Відповідно до цих документів виконавчі органи влади на місцях в межах своїх повноважень забезпечують вирішення питання цивільної оборони, здійснення заходів щодо захисту населення і місцевості під час надзвичайних ситуацій (НС) різного походження.

Адміністрацією підприємств Львова проводиться робота по забезпеченню цивільного захисту своїх працівників та населення. Зокрема створені штаби ЦО в господарствах, які очолюють директори підприємств, служби і формування по забезпеченню різних галузей і об'єктів від НС, зокрема: служби оповіщення, служби зв'язку, медичні, аварійно–технічні, служби захисту рослин, тварин господарства.

В адміністрації міста є розроблені плани ліквідації аварій та рятувальних невідкладних аварійно–відновних робіт при різних НС. Для реалізації цих планів виділяються наявні матеріально–технічні засоби міста та інших організацій та установ, які розміщені на даній території. Плани ліквідації аварії та аварійно – відновних робіт повинні вводитися в дію відразу ж після отримання сигналу про НС, який поступає по радіо, телебаченню, іншими

джерелами зв'язку. Дуже важливим є оперативність і швидкість реагування на НС, тому що при запізненні значно зростають розміри втрат та можливі жертви серед населення. Велику роль у набутті навиків поведінки при НС має навчання населення з питань цивільного захисту. Основною метою такого навчання є прищеплення навичок і вмінь практичного використання засобів індивідуального захисту, надання взаємодопомоги при травмуваннях та пошкодженнях, поведінки при сигналах цивільної оборони та інших важливих діях.

Для підвищення дієздатності формувань цивільної оборони підприємств та рівня захисту цивільного населення від НС, його адміністрації необхідно виділяти кошти в необхідних розмірах для різних служб і підрозділів ЦО, регулярно проводити з персоналом навчання з питань цивільного захисту населення та перевіряти технічну справність і правильність експлуатації всіх потенційно–небезпечних об'єктів на своїй території.

З метою захисту населення від надзвичайних ситуацій природно-техногенного характеру в місті діє медична та пожежна служби, приміщення навчальних закладів, установ та підприємств обладнують планом евакуації, вогнегасниками, щитами із засобом пожежогасіння та іншими приладами, засобами індивідуального захисту. [16, с. 187].

ВИСНОВОК

Формування документації технічної по землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарчих на території с. Малехів Львівської міської забезпечує облік та контроль за використанням раціональним земельних ресурсів, внесення інформації про ділянку земель в Державний кадастр земельний.

Документація технічна з землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель гр. Бойко Софії Романівні, площею 0.0894 га, локація: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10, цільове призначення якої для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарчих (ділянка присадибна) розробляється на підставі:

- заява-договір гр. Бойко Софії Романівни;
- нотаріальна заява на поділ №8298 від 07.06.2024 року
- завдання технічне на виконання робіт.

Технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання ділянок земель гр. Бойко Софії Романівні, цільове призначення якої для будівництва і обслуговування будинку житлового, будівель і споруд господарських (ділянка присадибна) розробляється ліцензованою землепорядною організацією та сертифікованим інженером-землепорядником. Дана земельна ділянка площею 0.0894 га розташована за адресою: Львівська область, Львівський район, с. Малехів Львівської міської ради, вул. Шевченка, 10.

Землевласник виявив бажання розділити(об'єднати) дану ділянку, в зв'язку з цим представив нотаріальну заяву про поділ земельної ділянки №8298 від 07.06.2024 р. на 2 ділянки, а саме: ділянка №1 -0,0255 га; ділянка №2 - 0,0639 га

Чинне законодавство у сфері землеустрою регламентує «дорожню карту» оціночних показників, параметрів, що встановлюють розробку і реалізацію документації із землеустрою опираючись на економічні, екологічні, соціальні, природно- кліматичні та інших умов (ст.24 Закону «Про землеустрій»).

Технічна документація відповідає ст.56 Закону «Про землеустрій» та нормативно- правовим актам прийнятих щодо нього.

Згідно ст. 125 Земельного кодексу України та у відповідності до п. 1 ст. 3 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 01.07.2004 р. №1952-4 документ, що встановлює право власності чи користування ділянкою земель, належить обов'язковій реєстрації державній. Тільки при наявності обмінного файла XML проводиться державна реєстрація.

На ділянці земельній, що передбачена даною документацією із землеустрою для її формування встановлюються обмеження згідно плану обмежень на земельну ділянку, переліку обмежень на земельну ділянку, які є складовою даної документації.

Про існування зон охоронних та їх смуг проінформовано землекористувача та винесено їхні межі на місцевості, що посвідчено актом виносу меж зон охоронних.

На ділянці земель не має зон санітарної охорони, зони санітарно-захисної та зони режиму особливого використання земель. Земель фонду природно-заповідного, природоохоронного, історико-культурного та лісогосподарського призначення та фонду водного не виявлено також.

Підписується із землеустрою документація, виконавцями (розробниками) робіт із землеустрою,:

- паперовий варіант - підписом та особистою печаткою організації ліцензованої землевпорядної, інженера-землевпорядника сертифікованого, відповідального за якість робіт із землеустрою та підписом виконавця;
- електронний варіант - із використанням кваліфікованого електронною підпису інженера-землевпорядника сертифікованого, відповідального за якість робіт із землеустрою, згідно із законодавством про використання цифрового електронного підпису.

Дублікати документів зберігаються на носіях інформації електронних у формі, що дозволяє перевірити їх неушкоженість на цих носіях.

Ліцензована землепорядна організація забезпечує виконання робіт із землеустрою відповідно до вимог законодавства України, що регулює відносини земельні, а також чинного законодавства зобов'язується дотримуватися умов угоди щодо розроблення документації із землеустрою.

Технічна документація підлягає погодженню відповідно до вимог законодавства. Державна реєстрація права власності на ділянки земель буде проведена після затвердження документації згідно Земельного кодексу України, Закону «Про землеустрій».

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Автоматизація державного земельного кадастру : підручник / Ступень М. Г., Курильців Р. М., Радомський С. С., Таратула Р. Б.. Львів, 2011. 312 с.
2. Богіра М. Трансформація земельних відносин у період воєнного стану в Україні. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 130-133.
3. Деякі питання ведення та функціонування Державного земельного кадастру в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 р. за № 564. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2022-%D0%BF#Text>
4. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 р №523-р. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-2014-p>
5. Деякі питання реалізації пілотного проекту із запровадження принципу екстериторіальності: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.08.2016 №580. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-2016-p>
6. Дикаль С.А., Зима О.Є. Безпека в галузі та надзвичайних ситуаціях. Університетський курс. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 273 с.
7. Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.11.1992 р. №622. Дата оновлення: 28.09.1999 р. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98>
8. Львів. Вікіпедія – вільна енциклопедія. [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Львів>
9. Земельний кадастр: підручник / Ступень М.Г., Микула О.Я., Левейкіна Є.С. та ін.; за заг. ред. М.Г. Ступеня. Львів, 2011. 309.

10. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001р. за № 2768-III. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#n1824>.

11. Кадастр населених пунктів: підручник / Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я, Шпик Н.Р. Львів: «Новий Світ – 2000», 2004. 392 с.

12. Микула О., Шпик Н. Аспекти запровадження нової методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 167-162.

13. Нестеренко Г.Б. Оцінка та оподаткування операцій продажу (обміну) нерухомого майна. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2023. № 24. С. 214-221.

14. Нестеренко Г.Б. Нормативна грошова оцінка земель в динаміці часу на прикладі м. Львова. Ефективні технології і конструкції в будівництві та архітектура села: тези доповідей VI Міжнародної науковотехнічної конференції, Дубляни, 8-9 червня. Львів: ЛНУП, 2023. 105 с. Видавництво «ННБК АТБ» – С. 89-92.

15. Оцінка нерухомого майна: підручник / Олександр Драпіковський, Ірина Іванова, Світлана Смольнікова. За заг. ред. Володимир Шалаєв. К.: АртЕкономі, 2023. 432 с.

16. Охорона праці в галузі сільського господарства (землевпорядкування, геодезія): навч. посіб. / І.П. Пістун, А.П. Березовецький, Ю.О. Ковальчук. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 375 с.

17. Порядок функціонування національної інфраструктури геопросторових даних: Постанова Кабінет Міністрів України від 26.05.2021 р. за № 532. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532-2021-%D0%BF#Text>

18. Положення про порядок організації створення, оновлення, перевірки топографо-геодезичних знімів та ведення єдиної цифрової топографічної основи м. Львова. Львівська міська рада: [сайт]. URL: <http://city-adm.lviv.ua>.

19. Про землеустрій: Закон України №858-IV від 22 травня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

20. Про державний земельний кадастр: Закон України від 04.06.2017 р. за № 3613-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
21. Про охорону земель : Закон України від 19.06.2003 р. за 962-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>
22. Про охорону навколишнього середовища : Закон України від 25.06.1991р. за № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
23. Про оцінку земель : Закон України від 11.12.2003 р. за 1378-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
24. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність : Закон України від 23.12.1998 р. за № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>
25. Реєстрація земельних ділянок: підручник / Ступень М.Г. та ін.; за ред. М.Г. Ступеня. К.: Агроосвіта, 2014. 359 с.
26. Стойко Н., Ковалишин О., Куліковська О., Тригуба А. Землеустрій як важлива функціональна складова планування використання земель. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 110-118.
27. Ступень М.Г. Земельний кадастр – основа регулювання земельних відносин: монографія. Львів: ТзОВ «Ліга-Прес», 2011. 308 с.
28. Ступень Р., Ступень О., Ступень Н., Балавейдер М. Топографо-геодезичне та картографічне забезпечення формування об'єднаних територіальних громад. Вісник ЛНАУ: Архітектура і сільськогосподарське будівництво 2021 №22: 123-127.
29. Таратула Р., Судовий М. Сучасний стан та розвиток землеустрою. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 134-137.
30. Теоретичні основи державного земельного кадастру : навч посібник / Ступень М. Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я., Шпик Н. Р. Львів : “Новий світ – 2000”, 2006. 336 с.

31. Третьяк А.М. Концептуальні засади розвитку багатофункціональної моделі земельного кадастру в Україні. Землевпорядний вісник. 2014. №4. С.22 – 26.

32. Хавар Ю., Сай, В., Маліброда С. Особливості землеустроювання в умовах воєнного стану. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2023. № 24. С. 177-183.

Додаток А – Інформація щодо основних змін у роботі АС ДЗК в умовах воєнного стану [3]

Ведення та функціонування Державного земельного кадастру (ДЗК) в умовах воєнного стану (Постанова КМУ від 07.05.22 №564)	
БУЛО [мирний час]	СТАЛО [воєнний стан]
Здійснення повноважень державними кадастровими реєстраторами (ДКР)	
повноваження здійснюють всі ДКР на всій території України	повноваження здійснює лише визначений перелік ДКР і лише на території визначених адмін-тер одиниць
Здійснення повноважень з надання відомостей ДЗК адміністраторами ЦНАПів або уповноваженими посадовими особами	
повноваження здійснюються на всій території України, доступ до відомостей ДЗК надається будь-яким користувачам відповідно до вимог законодавства	повноваження здійснюються лише на території визначених адмін-тер одиниць, відновлення доступу користувачам за відповідним зверненням, доступ новим користувачам – відповідно до вимог законодавства
Оприлюднення відомостей ДЗК на вебсайті Держгеокадастру, у тому числі за допомогою Публічної кадастрової карти (ПКК)	
оприлюднюються всі відомості ДЗК з моменту їх внесення до системи; ПКК функціонує, публікуються всі шари та відомості, отримані при взаємодії з іншими кадастрами та інформаційними системами	оприлюднення відомостей ДЗК не здійснюється, ПКК не функціонує
Доступ до відомостей ДЗК про координати поворотних точок меж об'єктів ДЗК	
обмеження щодо надання таких відомостей ДЗК відсутні, відомості містяться в усіх формах документів, які надаються у вигляді адмінпослуг	користування відомостями дозволяється лише визначеним ДКР, сертифікованим інженерам-землепорядниками та сертифікованим інженерам-геодезистам, відомості не надаються у витягах, викопіюваннях, копіях документів ДЗК
Процедура відключення (припинення доступу) до ДЗК ДКР, інших користувачів	
доступ ДКР до ДЗК припиняється у разі оскарження його рішень, дій, бездіяльності, або внаслідок порушення ним вимог законодавства, доступ інших користувачів призупиняється з можливістю відновлення за порушення ними вимог законодавства	доступ ДКР до ДЗК припиняється за порушення визначених обмежень (умов) прийняття рішень, вимог законодавства. Позбавлення доступу інших користувачів здійснюється за порушення вимог законодавства без можливості його відновлення. На території тимчасово окупованих адм-тер одиниць припиняється доступ до ДЗК всіх користувачів
Підтвердження оплати послуг за надання відомостей з ДЗК	
механізму підтвердження оплати електронною копією (скрін-копією) платіжного документа не передбачено	оплата може підтверджуватися електронною копією (скрін-копією) платіжного документа

Додаток Б

АБРИС ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ (ПО МЕЖІ ПОДІЛУ)

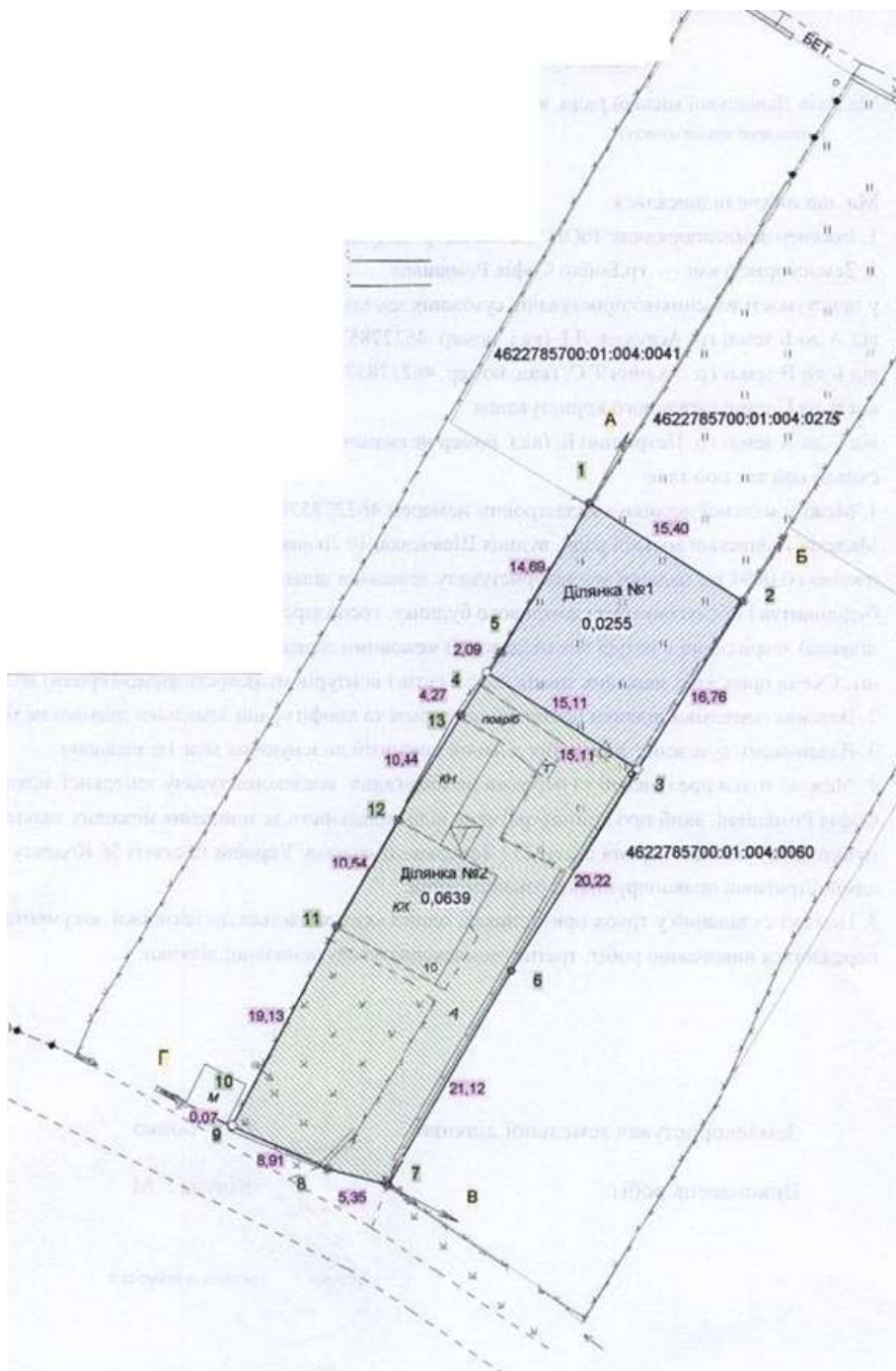

Кадастровий номер земельної ділянки:
4622785700:01:004:0274

Кадастровий номер: ділянка №1 -
4622785700:01:004

Кадастровий номер: ділянка №2 -
4622785700:01:004

Власник	Площа	Частка
1 Бойко Софія Романівна	0,0256	29/100
2 Бойко Софія Романівна	0,0639	71/100
Загальна площа	0,0394	100/100

Опис суміжних землевласників та землекористувачів
від А до Б землі ір. Асаулюк Л.І. (кад. номер: 4622785700:01:004:0275
від Б до В землі ір. Уханіч Т.С. (кад. номер: 4622785700:01:004:0060
від В до Г землі загального користування
від Г до А землі гр. Петришин Б. (кад. номер не визначено)

№	X	Y
3	5519160.853	1341422.435
4	5519169.057	1341409.747

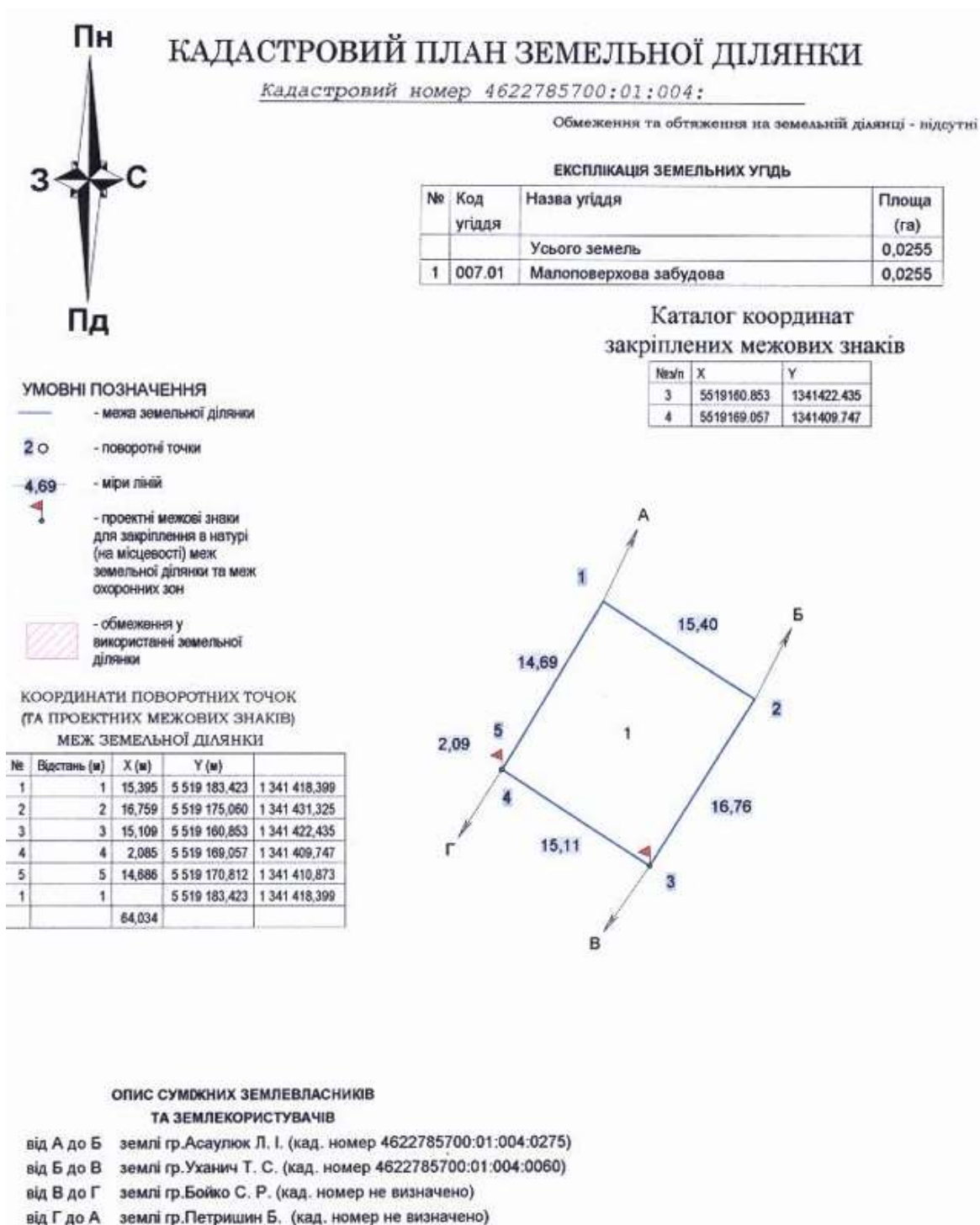
Додаток В

СХЕМА ПРИВ'ЯЗКИ МЕЖОВИХ ЗНАКІВ ДО ОБ'ЄКТІВ І КОНТУРІВ
МІСЦЕВОСТІ

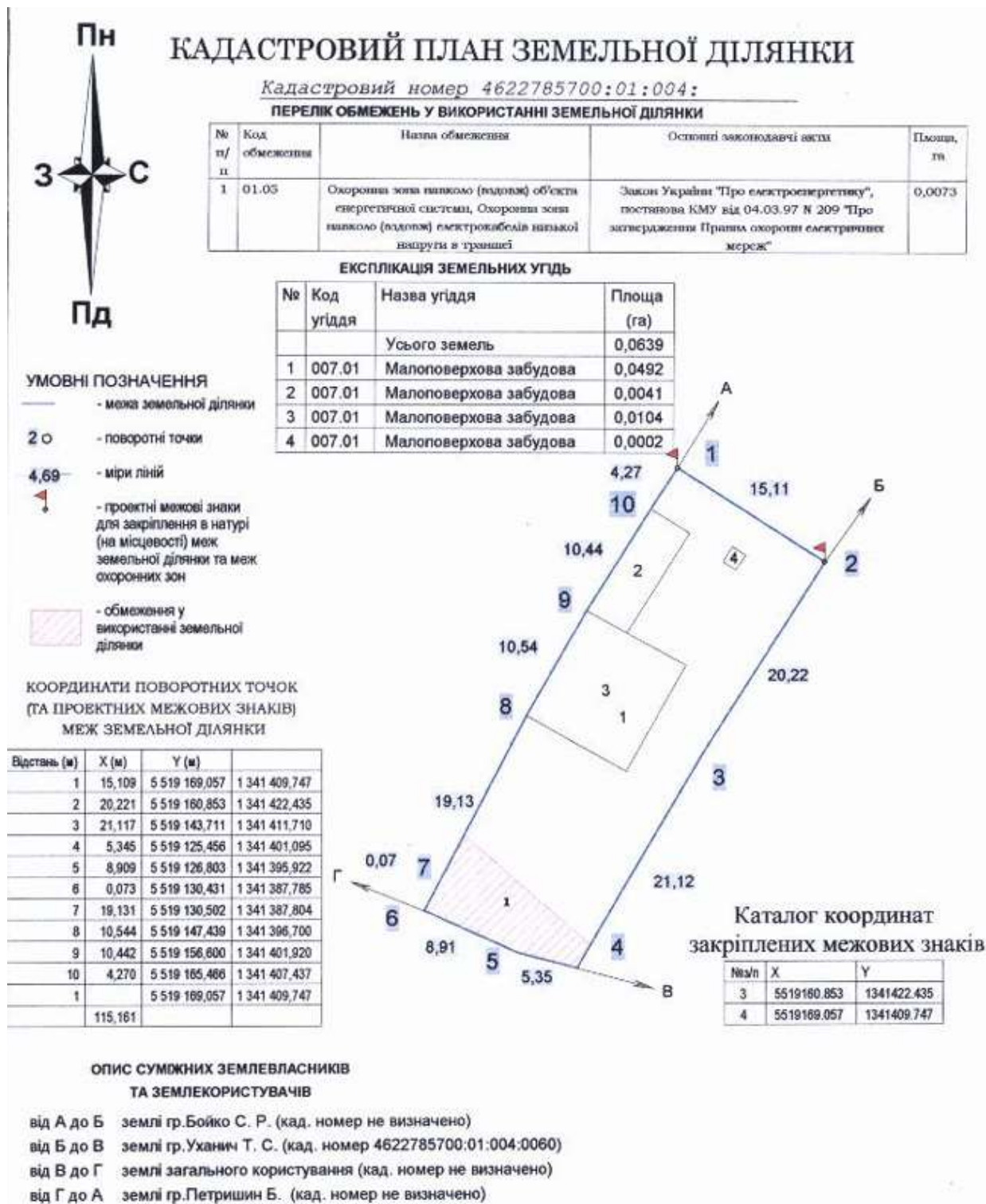
Каталог координат закріплених межових знаків		
№	X	Y
3	5519160.853	1341422.435
4	5519169.057	1341409.747

Опис суміжних землевласників та землекористувачів
від А до Б землі ір. Асаулюк Л.І. (кад. номер: 4622785700:01:004:0275)
від Б до В землі ір. Уханич Т.С. (кад. номер: 4622785700:01:004:0060)
від В до Г землі загального користування
від Г до А землі гр. Петришин Б. (кад. номер не визначено)

Додаток Д

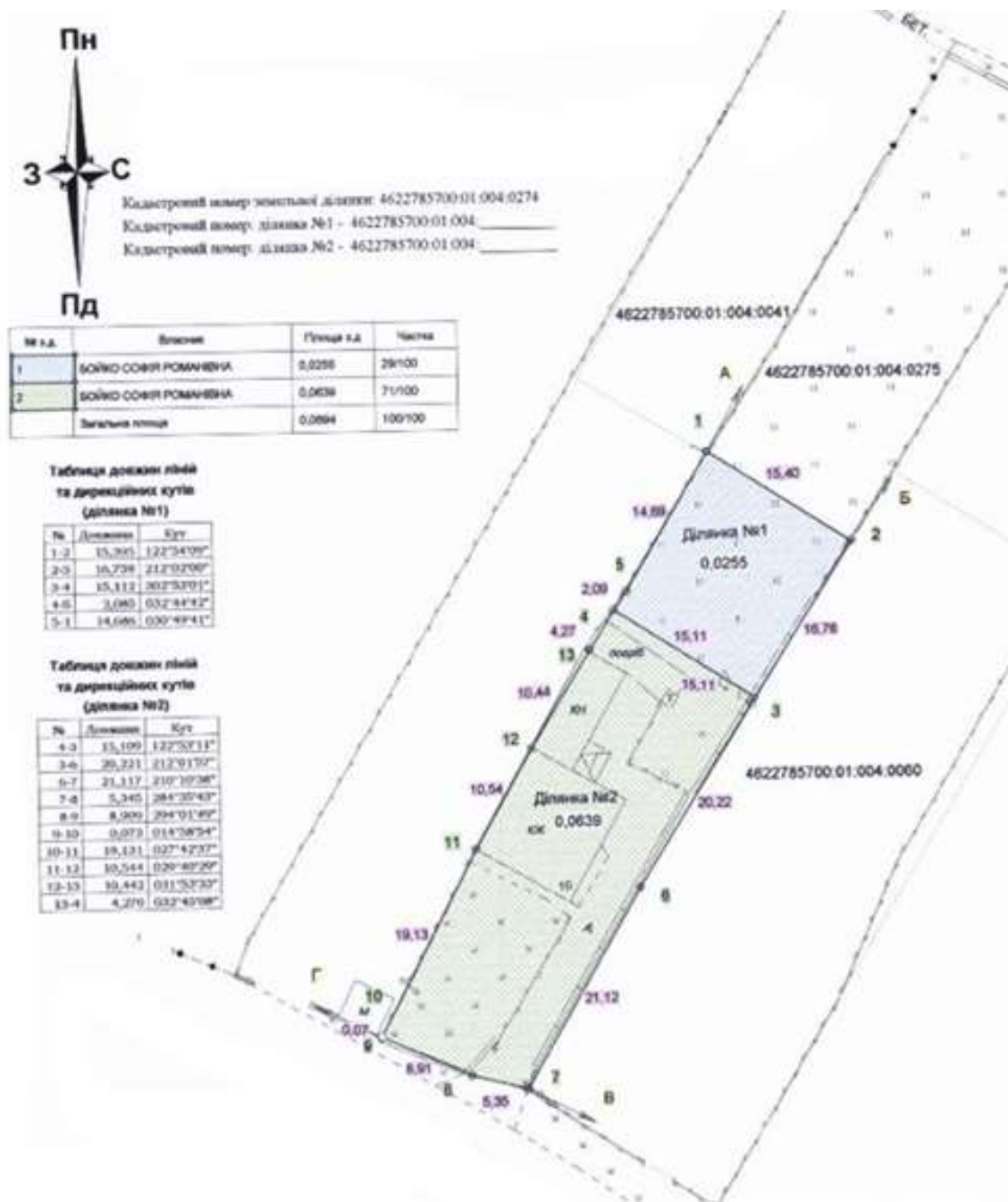

Додаток Е

Додаток Є

СХЕМА ПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Опис суміжних землевласників та землекористувачів
від А до Б землі гр. Асаулюк Л.І. (кад. номер: 4622785700:01:004:0275)
від Б до В землі гр. Уханич Т.С. (кад. номер: 4622785700:01:004:0060)
від В до Г землі загального користування
від Г до А землі гр. Петришин Б. (кад. номер не визначено)

Додаток Ж

